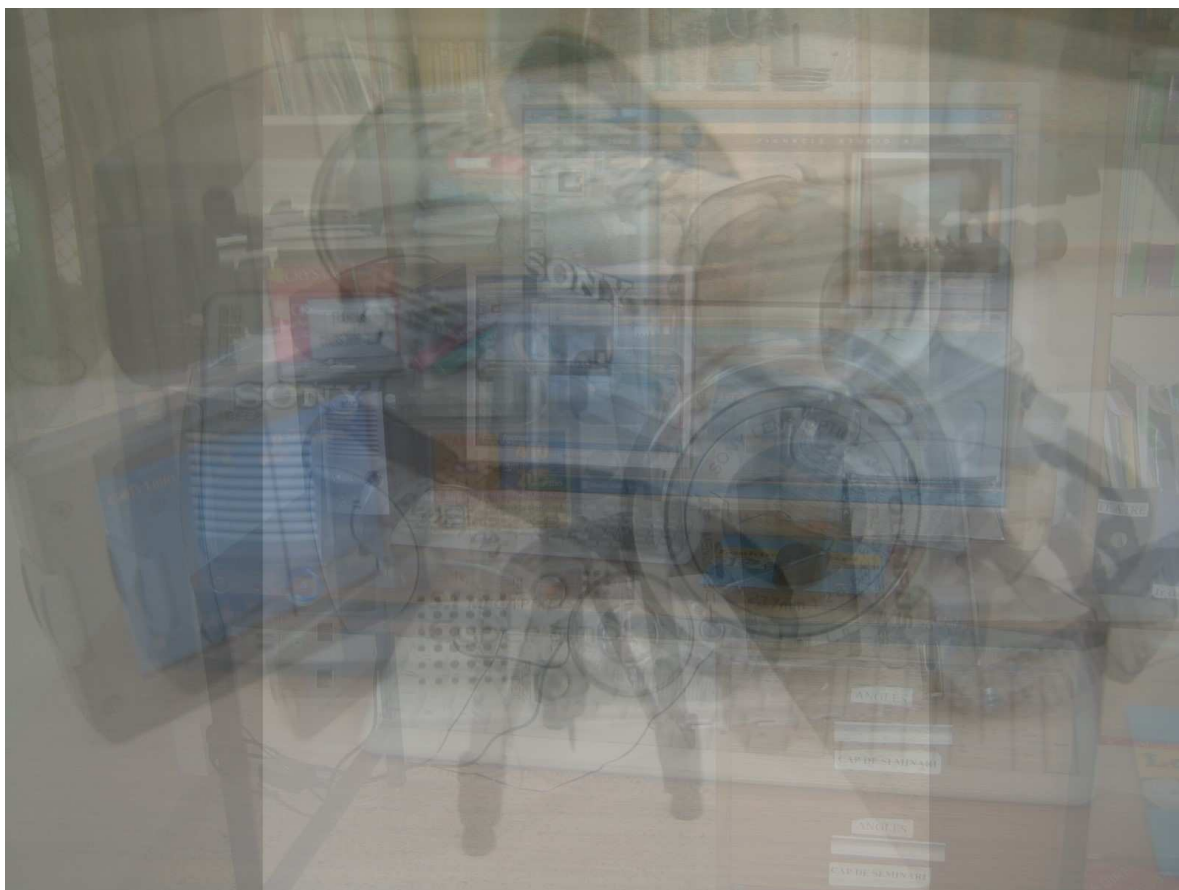

FEM VÍDEO DIGITAL A SECUNDÀRIA: ESO I BATXILLERAT

Consol Alonso Rey

Supervisora: Núria Salán Ballesteros (UPC)

Curs acadèmic 2008-09

La realització d'aquest treball ha estat possible gràcies a una llicència retribuïda concedida pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Resolució EDU/2276/2008, de 9 de juliol (DOGC núm. 5176 18/07/2008))

*«Els analfabets del segle XXI seran aquells que no sabran fer pel·lícules ni comunicar-se amb el llenguatge audiovisual » **Bigas Luna (Setembre 2008)***

INDEX:

1.- INTRODUCCIÓ	4
1.2 Avantatges de la creació de vídeo digital a l'aula:.....	7
2.- MARC TEÒRIC	9
2.1 L'alfabetització dels mitjans de comunicació en un món digital	9
2.2 L'alfabetització mediàtica per a la salut democràtica de la societat	10
2.3 La creació audiovisual dins de l'educació mediàtica	10
2.4 Els mitjans audiovisuals i la producció audiovisual a la LOE	11
2.4.1 La comunicació audiovisual com a competència transversal	11
2.4.2 La comunicació audiovisual com a competència bàsica	11
2.4.3 La comunicació audiovisual com a objectiu en l'àmbit de Llengües	12
2.4.4. La comunicació audiovisual en el projecte de la Llei Educativa de Catalunya (LEC)	12
2.5 La creació audiovisual a l'ensenyament	13
2.5.1. La creació de vídeo digital a l'aula de secundària	13
2.6 El treball cooperatiu	13
3.- MÈTODE	16
3.1 Objectius de la investigació	16
3.2. Tipus d'investigació	17
3.2.1 La meva experiència personal en la creació de vídeo a l'aula	19
3.3 Instruments de medició	21
3.4 Procediments	22
3.4.1 Selecció de la mostra.....	22
3.4.2 Anàlisi de les dades	22
4.- RESULTATS	24
5.- CONCLUSIONS FINALS	36
5.1 Propostes de millora.....	37
6. BIBLIOGRAFIA	44
ANNEXOS:	47
ANNEX 1: Enquesta	47
ANNEX 2: Entrevista amb en Nico Torres	50
ANNEX 3: Entrevista a alumnat Institució Montserrat	60
ANNEX 4: Entrevista a en Manel Rego (IES J. Rubió i Ors)	61

1.- INTRODUCCIÓ

Vivim al segle XXI, era de les noves tecnologies. L'alumnat està familiaritzat amb els mitjans audiovisuals. El jovent coneix bé les noves tecnologies i les eines multimèdia no els són alienes. Els mitjans de comunicació estan omnipresents en la vida quotidiana dels nostres adolescents. Es més, estan sotmesos a impactes audiovisuals continus en la seva vida diària (televisió, música, mp3, Internet, videojocs, mòbils, cinema...), per tant, la imatge i el so juguen un paper molt important en la vida diària de l'alumnat i donen accés a un món del coneixement i impressions que necessiten ser canalitzades. L'escola no pot obviar aquest fet i ha d'integrar aquest nou llenguatge en constant canvi. L'educació secundària ha de ser capaç d'incorporar les tecnologies MAV (imatge en moviment i so) en les activitats curriculars. Els MAV influiran en el desenvolupament de la personalitat de l'alumnat adolescent i els ajudarà, a més, a ser autònoms, responsables de la seva feina, creatius, a mantenir una certa distància sobre el paper dels mitjans de comunicació audiovisuals (televisió, Internet..) i a distingir clarament entre realitat virtual i situacions reals.

La majoria dels instituts de Secundària de Catalunya disposen d'un petit kit multimèdia (càmera de vídeo digital, càmera de fotos, programa per l'edició de vídeo) que van rebre com a dotació audiovisual per part del Departament d'Educació, però s'utilitza realment com a eina d'aprenentatge? Està integrat en el Projecte educatiu de centre o de les diferents àrees? La resposta és no. Malgrat la LOE recull en les seves competències transversals i bàsiques la comunicació audiovisual, aquesta no està prou desenvolupada ni especificada (ja sigui com a matèria, assignatura) i per tant l'escola del segle XXI és aliena a l'alfabetització mediàtica i audiovisual de l'alumnat.

És el moment, doncs, d'introduir l'educació mediàtica a l'aula de secundària, entesa com el procés d'ensenyar i aprendre sobre la imatge en moviment, i com a resultat, a banda d'aconseguir l'alfabetització mediàtica de l'alumnat, és a dir, l'anàlisi crítica dels missatges mediàtics, aconseguir que aprenguin a ser capaços de crear els seus missatges audiovisuals a través del vídeo digital. És a dir, introduir-se al llenguatge audiovisual i ser capaços de "llegir" i "escriure" en aquest nou llenguatge. S'ha de donar l'oportunitat al professorat de conèixer les tècniques de creació audiovisuals i perdre la por a usar-les a les seves classes. El vídeo digital ha de ser, doncs, un recurs i una eina per utilitzar a l'aula

ordinària i/o introduir-la al currículum de secundària com a assignatura. Quant a l'aspecte purament tècnic, les càmeres de vídeo digitals han anat disminuint de tamany, de preu, han augmentat prestacions, així com les càmeres fotogràfiques i per tant són més fàcils d'utilitzar. El mateix s'ha de dir del programari d'edició digital de vídeo i d'imatge fixa, els quals s'han simplificat enormement i no hauria de significar un problema important ni pel professorat ni per l'alumnat a l'hora d'utilitzar-los.

El propòsit de la meva investigació és en primer lloc:

- Donar a conèixer l'estat dels recursos materials i el seu ús a través d'una mostra diagnòstica a 10 centres de secundària de Catalunya.
- A partir dels resultats obtinguts, fer propostes de millora per tal d'introduir els mitjans audiovisuals i en concret, la creació i edició de vídeo digital a l'aula.
- Fer una relació de recursos i propostes en la utilització del vídeo a l'aula de secundària, recollides en un web.
- A partir d'entrevistes a experts i professorat que utilitza el vídeo de manera habitual, descriure el que s'està fent, com a bones pràctiques educatives i donar-les a conèixer.
- Fer perdre la por al professorat a utilitzar un recurs que està a l'abast en la gran majoria d'instituts de Catalunya i que amb el temps s'ha anat simplificant a nivell tècnic, fent molt més fàcil el seu ús.

El meu plantejament inicial és, doncs, donar a conèixer la situació actual dels equipaments audiovisuals a secundària . Durant l'octubre/novembre 2008 vaig dur a terme una enquesta a 10 instituts de Catalunya com a estudi pilot per el diagnòstic final quant fa a recursos tècnics i a l'ús d'aquests recursos als instituts. A partir d'aquest estudi i amb la conclusió de que els recursos bàsics (càmera de vídeo, càmera de fotos, editor...) hi eren en la majoria de centres però que estaven infrautilitzats, vaig fer una investigació bibliogràfica, entrevistes amb experts i professorat que utilitzen els audiovisuals a l'aula per tal de donar, fer propostes de la seva utilització i inclusió al currículum de secundària. Per tant, s'han avaluat els aspectes més purament quantitius, de recursos materials (càmera vídeo, càmera fotos, trípod...) i les opinions dels docents i experts sobre les avantatges de la utilització del vídeo a l'aula.

És doncs, la finalitat del projecte la de donar a conèixer la situació actual dels recursos i equipaments audiovisuals i el seu ús a secundària i a través del resultat del diagnòstic

avaluatiu, fer propostes d'utilització a l'aula, ja sigui mitjançant projectes col·laboratius, elaboració de petits clips de vídeo, documentals, etc. En definitiva, els professionals de l'educació hem de ser conscients de la importància que, cada vegada més, té el món multimèdia (TIC, tecnologies de la informació i la comunicació) entès com a mitjà de comunicació, com a eina productiva per posar en marxa projectes audiovisuals que tinguin com a eix vertebrador la producció en vídeo i el desenvolupament de tot el procés creatiu necessari per tal de realitzar un clip o un petit film utilitzant la plataforma del vídeo digital.

El meu treball vol, a través de la descripció de l'estat en que es troba l'eina de creació i edició de vídeo a secundària, i partint de l'estudi realitzat, donar idees i fer suggeriments. L'objectiu és el de millorar la situació actual quant a producció audiovisual en concret de vídeo digital i d'aquesta manera millorar també la qualitat de l'educació audiovisual a l'ensenyament secundari.

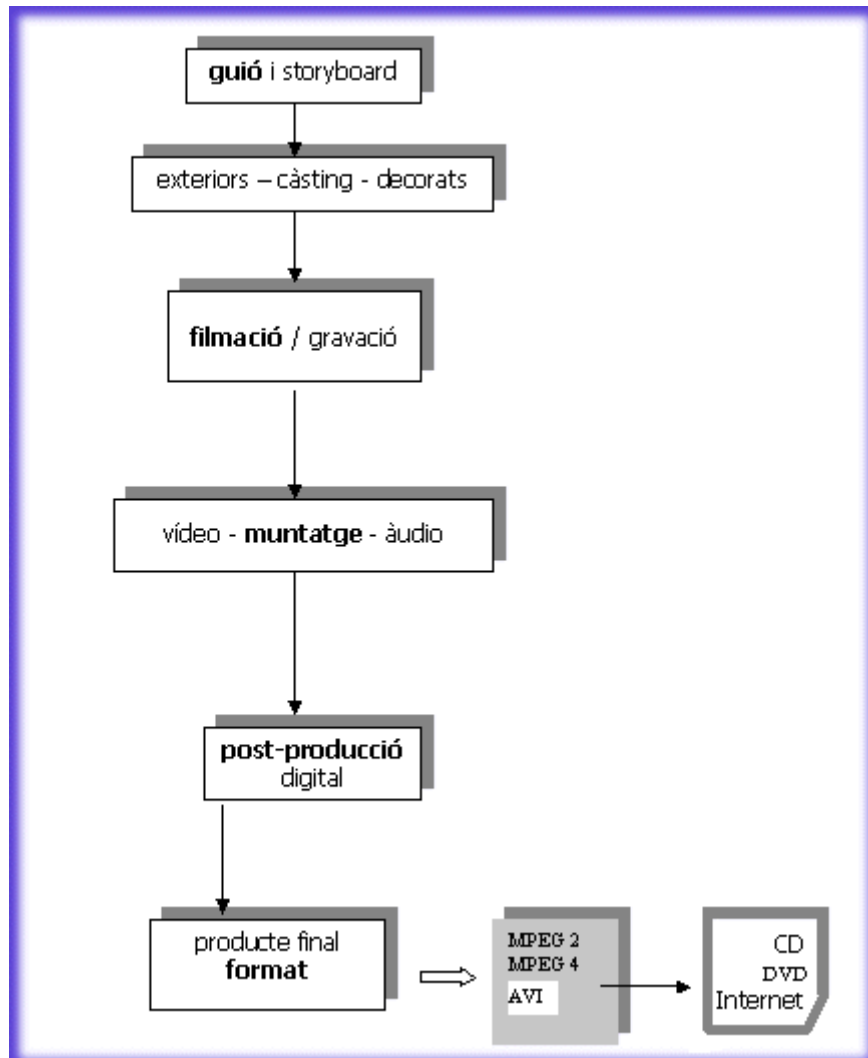
L'estudi s'emmarca dins de l'educació mediàtica i la comunicació audiovisual i concretament dins de la producció audiovisual. Un nou llenguatge que cal incorporar a l'educació actual i és imprescindible introduir als instituts. L'alfabetització mediàtica implica necessàriament saber "llegir" i "escriure" els mitjans. Per tant, amb la creació audiovisual en vídeo es pretén desenvolupar tant la competència crítica, és a dir, el saber "llegir" i la participació activa: "escriure", crear. Això fa que el jovent com a consumidors de mitjans estigui en condicions d'interpretar i valorar amb criteri els seus productes, i al mateix temps els capaciti per a convertir-se ells mateixos en productors de mitjans. Hi participaran en tot el procés creatiu, des del plantejament inicial, la idea, el guió, fins al desenvolupament final del producte, és a dir, l'alumnat com a integrant de tot el procés creatiu. En resum, la creació de vídeo desenvolupa la capacitat crítica i a la vegada potencia la creativitat de l'alumnat.

L'utilització pràctica i personal de la tecnologia mediàtica ofereix sovint la forma més directa, compromesa i eficaç d'explorar un determinat tema. És a més a més, amb la creació, un dels aspectes de l'alfabetització mediàtica que més entusiasme i motivació pot generar en l'alumnat. Les tecnologies digitals han fet possible la facilitat i simplicitat a l'hora de filmar, crear i editar un clip de vídeo. Al mateix temps tant les càmeres de vídeo, fotogràfiques, mòbils... han abaixat els seus preus de tal manera que resulten assequibles per un centre de secundària. Per tant, l'alumnat a banda de ser el principal implicat en tot el procés de creació és també capaç de realitzar un producte, podem dir, a nivell semi-professional.

Encara que la creació de vídeo es pot presentar sense editar, sense manipular, sóc partidària d'ensenyar l'alumnat a editar i aprendre a saber crear i produir un producte final

ben acabat. Això és, l'alumnat d'aquesta manera, és particip de tot el procés creatiu. Per tant, calen unes passes a seguir en la creació i realització d'un muntatge d'imatges animades utilitzant el vídeo. El procés es podria resumir en les següents passes:

1.2 Avantatges de la creació de vídeo digital a l'aula:

- La creació de vídeo és altament motivadora ja que al jovent l'agrada treballar de forma creativa i amb noves tecnologies.
- Introdueix l'aprenentatge transparent perquè l'alumnat s'ho passa bé.
- Fomenta i desenvolupa la creativitat individual.
- Fomenta el treball de forma cooperativa i col·laborativa ja que l'alumnat forma part de l'equip de creació i producció.

- Cada alumne/a es responsable de la seva àrea de producció, per tant, ajuda a desenvolupar capacitats de lideratge i a ser capaços d'expressar idees, compartir-les i a ser capaços d'arribar a acords i pactes amb el grup.
- Ensenya habilitats d'estudi en les quals l'alumnat ha de buscar i trobar informació per els seus vídeos i en conseqüència ser capaços d'analitzar la informació a través del guió, la escriptura i la visualització del vídeo.
- Crea un focus intern de control ja que l'alumnat és el responsable directe de la història dels vídeos i de la càmera, la qual està en les seves mans.
- Ensenya alfabetització mediàtica. L'alumnat aprèn sobre les tècniques de l'ús de la càmera i com això influeix en l'espectador i desenvolupa l'esperit crític.
- Amplia el cercle de referència. L'alumnat necessita comunicar-se i treballar amb els altres, connectar i interactuar amb la comunitat perquè sovint necessiten buscar informació i referències més enllà de l'aula.
- Millora l'autoestima personal, donant a l'alumnat adolescent el reconeixement necessari per tal de plasmar els seus punts de vista i idees en imatges.
- Fomenta el procés de pensar ja que la producció de vídeo requereix una planificació extensiva, cobrint tots els detalls.

En definitiva, és una necessitat i una prioritat actual la d'introduir l'educació i l'alfabetització mediàtica, a través de la creació de vídeo digital, al currículum de secundària, que ara per ara no existeix com a tal. Aquesta alfabetització mediàtica implica l'aprenentatge d'aquest nou llenguatge audiovisual, no només a través de la seva lectura sinó que necessàriament, també amb l'aprenentatge de la seva escriptura, és a dir, de la creació. La introducció de la creació de vídeo i a través de la creació, la introducció, alhora, d'una mirada crítica i una reflexió sobre aquest llenguatge audiovisual a l'aula serà doncs l'objecte del meu estudi per tal, en definitiva, d'aportar claus per la millora de l'educació en comunicació a través de la creació en vídeo digital com a recurs a l'aula de secundària. A la vegada he pretès engrescar al professorat aportant idees de com utilitzar els recursos audiovisuals i el vídeo digital a l'aula ordinària de secundària amb l'elaboració d'una pàgina web: <http://www.femvideo.260mb.com/>

2.- MARC TEÒRIC

El llenguatge audiovisual s'ha de considerar com un llenguatge més dels que s'aprenen i estudien a l'escola en el segle XXI. La comunicació audiovisual es va imposant cada vegada més en la nostra societat. L'alumnat, que es pot considerar "nadiu digital" i per tant té coneixements tècnics i sap com utilitzar tot tipus d'aparells tecnològics, apart de ser un consumidor de mitjans, cal que entengui i sigui capaç de produir missatges mediàtics, en els que intervé la imatge com a sistema comunicatiu amb els seus codis.

Dins del llenguatge audiovisual es troba la producció, la creació audiovisual que és el tema en el que se centra el meu projecte. Aprendre, a partir de la producció, és clar, sempre des d'un punt de vista en el que intervé la comprensió analítica i la reflexió crítica.

2.1 L'alfabetització dels mitjans de comunicació en un món digital

Democratitzar l'accés a la informació i donar eines per a l'anàlisi de la informació és un requisit fonamental per evitar l'analfabetisme mediàtic. S'entén per alfabetització digital o dels mitjans de comunicació aconseguir que el jovent, com a consumidor de mitjans audiovisuals, sigui capaç i estigui en condicions d'interpretar i valorar amb criteri els productes mediàtics i a la vegada, convertir-se ell mateix en productor de mitjans per dret propi. És a dir, a saber interpretar, analitzar els mitjans de forma crítica i ser capaços de produir, la qual cosa acostia l'alumnat a la lectura crítica i per tant a l'alfabetisme digital. Es tracta, doncs, tant de la comprensió crítica com de la participació activa.

El Parlament Europeu acaba d'aprovar una resolució de 16 Desembre 2008 del INI/2008/2129 sobre "L'Alfabetització dels Mitjans de Comunicació en un món Digital". L'informe aprovat per 583 vots a favor 23 en contra i 4 abstencions insta als governs europeus a instaurar una matèria amb continguts mediàtics, que contempli especialment la comprensió del llenguatge comunicatiu, l'expressió i la difusió de la producció realitzada per la ciutadania.

*"Per això la Eurocàmara proposa la creació de la assignatura d' "Educació Mediàtica" que haurà de comptar, en la mesura del possible amb un caràcter **pràctic i pluridisciplinari** vinculat a matèries econòmiques, polítiques, literàries, socials, artístiques i informàtiques així com a projectes extraescolars. Recomanava també **l'elaboració de productes mediàtics amb la participació de l'alumnat i el professorat com a mesura de formació pràctica**".*

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A6-2008-0461&language=ES>

La resolució del Parlament Europeu proposa que aquesta assignatura tingui un caràcter pràctic i recomana l'elaboració de productes mediàtics, per tal de despertar la creativitat i l'aspecte crític i analític del jovent.

2.2 L'alfabetització mediàtica per a la salut democràtica de la societat

L'alfabetització audiovisual és primordial per una bona salut democràtica de la nostra societat, per tant, és totalment imprescindible la seva introducció a l'escola. Com diu en Len Mastermann (1985) a **La educación para los medios: objetivos, valores y autopistas:**

*"De la mateixa manera en que l'alfabetització generalitzada ha estat considerada sempre com un requisit necessari per a l'èxit d'una democràcia (sense la qual, la democràcia és clarament perillosa) està clar, **que l'alfabetització mediàtica és essencial per a la salut democràtica de les actuals societats saturades pels mitjans de comunicació.** No es tracta de postular una noció passiva del consum de mitjans –l'audiència com a víctimes vulnerables. Pot ser que l'escepticisme front a les imatges dels mitjans estigui estès en moltes cultures, però pot no estar enfocat amb absoluta precisió. Es tracta de suggerir que unes tècniques d'utilització de la informació cada vegada més sofisticades exigeixen una ampliació proporcional de la consciència crítica de les audiències. El perill dels valors democràtics està precisament en la bretxa oberta entre la relativa sofisticació i el poder dels productors de mitjans i les audiències. **L'educació per als mitjans és una de les poques armes que qualsevol cultura posseeix per estudiar - i a ser possible començar a tancar - aquesta bretxa.**"*

2.3 La creació audiovisual dins de l'educació mediàtica

L'educació mediàtica, és refereix, doncs, al procés d'ensenyar i aprendre sobre els mitjans de comunicació i el que s'anomena alfabetització digital, n'és el resultat. És a dir, l'alfabetització mediàtica implica necessàriament "llegir" i "escriure" els mitjans. Per tant, la educació mediàtica es proposa desenvolupar tant la comprensió crítica com la participació activa.

*"...Això capacita al jovent per a què com a consumidors dels mitjans, estiguin en condicions d'interpretar i valorar amb criteri els seus productes; al mateix temps, els capacita a convertir-se ells mateixos en productors de mitjans per dret propi. L'educació mediàtica gira entorn al desenvolupament de les capacitats crítiques i creatives dels joves." (David Buckingham (2005), **Educación en Medios**)*

2.4 Els mitjans audiovisuals i la producció audiovisual a la LOE

2.4.1 La comunicació audiovisual com a competència transversal

Per competència s'entén la capacitat de posar en pràctica de manera integrada aquells coneixements adquirits, aptituds i trets de la personalitat que permeten resoldre situacions diverses. Les competències bàsiques tenen un important caràcter transversal. El currículum de les etapes obligatòries les recull en sentit ampli i extens. Pel que fa a les competències bàsiques audiovisuals el DECRET 143/2007 DOGC 4915 , de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària, quant a Organització dels ensenyaments a l'Article 8 - Matèries diu:

*8.2 En totes les matèries es treballaran la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, **la comunicació audiovisual**, les tecnologies de la informació i la comunicació, i l'educació en valors."*

2.4.2 La comunicació audiovisual com a competència bàsica

Quant a les 8 competències bàsiques que marca la LOE, pel que fa a l'educació secundària obligatòria, en el decret d'aplicació a Catalunya Decret 143/2007 DOGC 4915 en l'Annex 1 i en referència a les Competències Transversals diu:

Les competències comunicatives:

1.- Competència comunicativa lingüística i audiovisual

*"La competència **lingüística i audiovisual** és saber comunicar oralment (conversar, escoltar i expressar-se) per escrit i amb els llenguatges audiovisuals, fent servir el propi cos i les tecnologies de la comunicació (anomenada competència digital), amb gestió de la diversitat de llengües, amb l'ús adequat de diferents suports i tipus de text i amb adequació a les diferents funcions."*

*"En síntesi, el desenvolupament de la competència **lingüística i audiovisual** suposa el diferent domini de llengües, tant oralment com per escrit, en múltiples suports i amb el complement dels llenguatges audiovisuals en varietat de contextos i finalitats, com a eina per aprendre a aprendre."*

2.- Competències artística i cultural

*"La competència artística i cultural és un complement necessari de la competència comunicativa i com a tal, cabdal per al desenvolupament de la ciutadania, crítica i solidària, de la nova societat del segle XXI. Aquesta competència suposa conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi i considerar-les com a part del patrimoni dels pobles. A més, **és saber crear amb paraules, amb el propi cos, amb tota mena de***

materials, suports i eines tecnològiques, tant individualment com col·lectiva les representacions i anàlisi de la realitat que facilitin l'actuació de la persona per viure i conviure en societat”

Aquesta competència audiovisual i transversal té un component pràctic en el qual s'enquadraria la meua proposta de creació i edició de vídeo.

2.4.3 La comunicació audiovisual com a objectiu en l'àmbit de Llengües

Pel que fa al Currículum de l'ESO, ANNEX 2 143/2007 DOGC 4915 , de 26 de juny, en l'àmbit de Llengües, diu que tenen com a objectiu el desenvolupament de les capacitats següents, punts 6 i 7

*“6. Utilitzar amb autonomia i esperit crític els mitjans de comunicació social i les tecnologies de la informació i comunicació per obtenir, interpretar, **elaborar i presentar** en diferents formats informacions, opinions i sentiments diversos i per participar en la vida social.*

*7. Interaccionar, expressar-se i comprendre oralment, per escrit o **audiovisualment**, de manera coherent i adequada als contextos acadèmic, soc, social i cultural, adoptant una actitud respectuosa i de cooperació”*

2.4.4. La comunicació audiovisual en el projecte de la Llei Educativa de Catalunya (LEC)

El projecte de la Llei Educativa de Catalunya (LEC), recentment aprovada pel Parlament de Catalunya, en l'article 57 i pel que fa a l'ESO diu en el punt 3

*“3. El currículum de l'educació secundària obligatòria s'ha d'orientar a l'adquisició de les competències bàsiques i també a la incorporació de l'alumnat als estudis posteriors, a la vida adulta i al desenvolupament de **l'aprenentatge al llarg de la vida.**”*

I en l'article 59 i pel que fa al Batxillerat en el punt 3 diu:

*“3. Per tal de consolidar les competències bàsiques assolides en finalitzar l'educació bàsica, el currículum i les activitats educatives en el batxillerat han d'afavorir el desenvolupament de la competència de l'alumnat per comunicar-se, per a l'autoaprenentatge i per al **treball en equip**; l'ús de mètodes de recerca i **de tecnologies de la informació i la comunicació** i també les competències pròpies i específiques de la modalitat cursada.”*

2.5 La creació audiovisual a l'ensenyament

Per reafirmar aquesta idea de que la producció audiovisual va intrínsecament lligada a l'alfabetització digital cal citar en Len Masterman (1985), **La enseñanza de los medios de comunicación** en el que diu que

*“els mitjans son agents actius dels processos de construcció o representació de la realitat, enlloc de limitar-se a transmetre-la o reflectir-la. I que “... el desenvolupament de la comprensió conceptual dels mitjans implica tant la recepció crítica d'aquests **com la mateixa producció activa**”*

*...En moltes diverses formes, **el treball pràctic** serà certament un component essencial e important en qualsevol curs d'ensenyament dels mitjans com a construccions,, resulta evident que és útil que tinguin experiència directa del procés de construcció des de dins”*

2.5.1. La creació de vídeo digital a l'aula de secundària

Antonio Bartolomé (2008) , **Vídeo digital y educación**, escriu sobre els avantatges de la creació/producció audiovisual a través de l'ús del vídeo digital.

*“no hi ha cap dubte de que el professorat d'avui veu els ordinadors com una eina d'ús raonablement accessible y susceptible d'una aplicació didàctica. Y això no obstant encara molts no han descobert la nova revolució de l'audiovisual, la que ha vingut de la mà del vídeo digital...**Utilitzar el vídeo digital no es indiferent. L'alumnat se situa en una perspectiva diferent.** Cal recordar els estudis de Salomon replicats a Espanya per Julio Cabero sobre l'esforç mental invertit i les actituds davant del llibre i l'audiovisual (1993).”*

Cal citar també a en Nikos Theodosakis (2002), **The Director in the Classroom: How Filmmaking Inspires Learning**. en el que parla de la importància del saber comunicar a través de la creació en vídeo.

*“...La **producció de vídeo a l'aula** capacita el desenvolupament de la competència digital, habilitats de pensament d'ordre superior, un projecte d'aprenentatge basat en experiències , experiències de rellevància del mon real, i una connexió més profunda amb el currículum que s'està explorant. Però mentre tot això és essencial, només representa la meitat del potencial de l'ús del vídeo a l'aula. L'altra meitat de totes les habilitats i experiències que es desenvolupen és l'experiència que els estudiants reben a l'hora de comunicar les seves pròpies i autèntiques idees als altres i escoltant com els altres comuniquen les seves idees a ells. És tracta de la idea de parlar i escoltar”. .”*

2.6 El treball cooperatiu

El treball cooperatiu entès com una metodologia de treball en la que l'alumnat forma part d'un equip. L'objectiu de l'equip de treball és la realització d'un projecte audiovisual en el que cada

membre del grup té una responsabilitat i a més, ajuda als altres amb reciprocitat. Aquest treball cooperatiu és fonamental en el desenvolupament de projectes audiovisuals. Tal com explica en Joan Rué,(1991) **El treball cooperatiu**, el treball en equip i de forma cooperativa:

- *“ Promou la implicació activa de l'estudiant en el procés d'aprenentatge*
- *Capitalitza la capacitat que tenen els estudiants per incrementar el nivell d'aprenentatge mitjançant la interacció entre companys*
- *Redueix els nivells d'abandonament dels estudis*
- *Promou l'aprenentatge independent i autodirigit*
- *Promou el desenvolupament de la capacitat per raonar de manera crítica*
- *Facilita el desenvolupament de l'habilitat per escriure amb claredat*
- *Facilita el desenvolupament de la capacitat de comunicació oral*
- *Incrementa la satisfacció dels estudiants amb l'experiència d'aprenentatge i promou actituds més positives cap al material d'estudis*
- *Permet acomodar els diferents estils d'aprenentatge dels estudiants d'avui dia*
- *Permet la preparació dels estudiants com a ciutadans*
- *Permet desenvolupar la capacitat de lideratge*
- *Prepara als estudiants per al món del treball actual”*

El treball cooperatiu com a metodologia per desenvolupar projectes audiovisuals, a més, proporciona un lloc on:

- L'alumnat participa activament en tot el procés creatiu
- El professorat , a vegades, també aprèn i si aprèn també ensenya
- El respecte es implícit en cada membre del grup
- Els projectes, les reflexions i l'anàlisi posterior interessen i és un repte per l'alumnat
- La diversitat és benvinguda i totes les contribucions són valorades.
- L'alumnat aprèn habilitats per resoldre conflictes quan puguin sorgir
- Els membres del grup fan ús de la seva pròpia experiència i coneixements
- Els objectius son clarament identificats i s'utilitzen com a guia
- Eines de recerca com Internet són a la seva disposició
- L'alumnat inverteix en el seu propi aprenentatge
- A través de la creació audiovisual, l'institut reflecteix el món real de l'alumnat

En definitiva, he tingut en compte el marc de referència de les competències transversals i bàsiques que contempla la LOE quant a l'educació secundària i la LEC (Llei d'Educació de Catalunya), en les que tant l'educació audiovisual i la creació mediàtica estan recollides com a competències transversals i bàsiques. A més de la recent resolució del Parlament Europeu, quant a l'alfabetització digital, que recomana la presència de l'educació mediàtica a tots els nivells educatius i en totes les escoles europees i que especifica ha de ser de caràcter pràctic, pluridisciplinar i que capaciti l'alumnat per un aprenentatge al llarg de la vida. La bibliografia extensa (només he mencionat els autors més rellevants) sobre la producció audiovisual a l'ensenyament secundari, són clars referents per a la fonamentació del meu projecte. L'argumentació de que el treball cooperatiu, és la metodologia a seguir per el correcte desenvolupament dels treballs audiovisuals, també ha estat degudament fonamentada per diverses fonts. És clar, doncs, que es fa necessari el desenvolupament d'aquestes competències ja sigui de forma transversal o com a assignatura a l'educació secundària. En resum, l'alfabetització digital i la competència audiovisual, és indispensable a l'escola del segle XXI i a més, fent èmfasi en què un dels seus aspectes comporta la producció, la creació, l'objecte del meu treball .

3.- MÈTODE

3.1 Objectius de la investigació

Els objectius de la meua investigació responen a la hipòtesi : Els recursos multimèdia, en concret, la creació i edició de vídeo digital estan en general infrautilitzats als centres de secundària. És aquesta situació actual millorable? L'ús del vídeo digital a l'aula ordinària millorarà la qualitat actual de l'ensenyament a secundària i batxillerat quant a llenguatge audiovisual, pràcticament inexistent als nostres instituts.

El meu treball intenta donar resposta a la hipòtesi plantejada. Després del meu estudi diagnòstic fet a 10 instituts de secundària de Catalunya, puc dir que realment la situació actual és millorable i és més, cal que sigui millorable ja que l'educació mediàtica i la creació en vídeo, en concret, és un recurs que té molts avantatges en el desenvolupament personal de l'alumnat i en el seu procés d'aprenentatge. És una eina del nostre món actual que encara que està inclosa com a competència bàsica (competència bàsica lingüística i audiovisual i competència bàsica artística i cultural) no està desenvolupada quant a la seva implantació dins del currículum de secundària.

Per tal de conèixer l'ús real dels recursos i dotacions audiovisuals disponibles als Instituts, la meua investigació ha estat :

- 1) D'una banda, merament descriptiva. He quantificat el maquinari i programari existent i el seu ús a 10 instituts públics de Catalunya (situats a Barcelona i la seva àrea metropolitana).
- 2) D'altra banda, he tingut en compte les opinions expressades a les mateixes enquestes pel professorat d'aquests instituts. També he considerat les entrevistes amb professorat que utilitza de manera habitual les tècniques de vídeo, i he fet així una anàlisi qualitativa . D'aquesta manera he suggerit propostes de millora, de com incentivar l'ús del vídeo i donar idees al professorat de secundària de com poder utilitzar-lo i per tant, introduir l'educació en comunicació a l'aula de secundària . En definitiva, a ensenyar un nou llenguatge: l'audiovisual, que cal entendre, analitzar, és a dir; "llegir" i ser capaços també d' "escriure", en una paraula : crear.

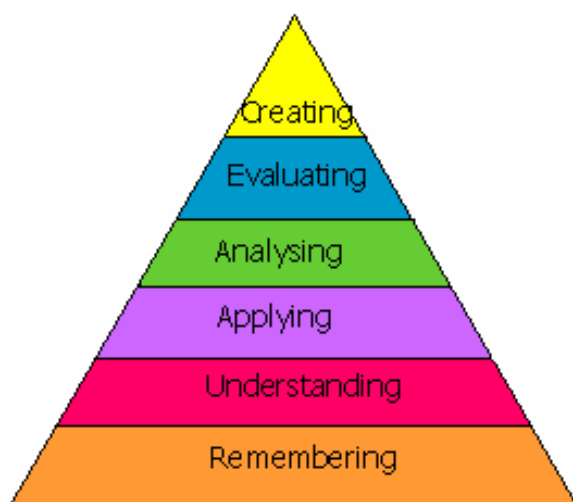
En conclusió, els objectius del meu treball es poden resumir en aquestes línies de treball:

- Fer, a partir d'un estudi pilot a 10 centres de secundària de Catalunya, un estudi diagnòstic avaluatiu.

- Fer suggeriments de com incorporar la creació de vídeo digital dins de l'aula als centres de secundària.
- Fer aportacions per tal de traure el màxim profit de les dotacions audiovisuals dels que disposen pràcticament tots els centres de secundària, tot donant idees, explicant experiències i engrescant al professorat a fer-ne ús de la creació i edició de vídeo digital a l'aula. Recursos didàctics i adreces d'interès que es poden trobar al web:

<http://www.femvideo.260mb.com/>

D'acord amb en Mathew Needleman¹, el procés de la creació en vídeo seguiria el model en el que els estudiants saben perfectament el que passa amb els mitjans perquè ells mateixos són els creadors. És a dir, la creació mediàtica demana a l'alumnat que analitzi, sintetitzi informació de múltiples fonts i que decideixi com il·lustrar aquesta informació i prengui decisions sobre la seva presentació. Això representa una nova dimensió en l'educació en la que tradicionalment es

demana l'alumnat únicament a memoritzar i recordar informació.

<http://www.needleworkspictures.com/ocr/blog/?p=220>

En definitiva, el vídeo, la creació d'imatges en moviment, és una eina molt potent que cal introduir als Instituts de secundària, no només a nivell del coneixement tècnic i pràctic sinó també a nivell de reflexió, d'anàlisi i finalment de creació. És tracta, en definitiva, d'un nou llenguatge que cal aprendre. Cal ensenyar a saber "llegir" i "escriure" en imatges.

3.2. Tipus d'investigació

La investigació inicial es va dur a terme durant els mesos d'octubre i novembre 2008.

Es va realitzar un estudi diagnòstic avaluatiu a partir de la realització d'una enquesta que es va passar a 10 instituts públics de Catalunya (de Barcelona i de la seva àrea metropolitana), triats al atzar. L'estudi pretenia ser un estudi descriptiu de la situació quant a recursos materials per a la realització de vídeo a l'institut i la seva utilització al centre. No es va tenir

¹ *Mathew Needleman, creador de varies webs educatives, professor, integra el vídeo a l'aula des de fa set anys.

en compte la grandària del centre o la molta o poca utilització dels recursos audiovisuals que en aquests centres es feia. Es va utilitzar el mètode quantitatiu, si bé amb les opinions i observacions fetes pel professorat que va contestar l'enquesta i les entrevistes amb professorat que utilitza regularment el recurs de vídeo a l'aula de secundària, s'ha fet un recull de dades qualitatives.

S'han realitzat varies entrevistes amb persones interessades i/o expertes en el món de la educació mediàtica i audiovisual : Francesc-Josep Deó, d'Aulamèdia (revista digital d'Educació en Comunicació, de periodicitat mensual i d'accés lliure, impulsada per educadors i comunicadors), Antonio Bartolomé (professor de didàctica a la Universitat de Barcelona) i també professors que estan experimentant amb el vídeo digital com Nico Torres de la Institució Montserrat, de Barcelona i Manel Rego de l'IES J Rubió i Ors de Sant Boi. També ha estat de gran vàlua l'aportació de l'alumnat participant en aquestes experiències.

Quant a nivell teòric, s'ha consultat els autors més destacats en aquest camp: Len Mastermann, David Buckingham, Nikos Teodosatki, Antonio Bartolomé ,aportacions al tema de Daniel Pennac en el qual en el seu llibre **Mal d'Escola** (2007) ja parla de la bona acollida de l'ús de la càmera de vídeo per part d'alumnat difícil i amb molts problemes d'aprenentatge i tot el referent a les competències bàsiques establertes a la LOE i material elaborat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Quant a les propostes de millora apporto experiències pròpies i un recull de suggeriments i projectes possibles que es poden aplicar a l'aula de secundària i batxillerat. Tot això ha quedat recollit en un web de consulta creat per al professorat: <http://www.femvideo.260mb.com/>

3.2.1 La meva experiència personal en la creació de vídeo a l'aula

La mini càmera de vídeo DV de la qual disposem a l'institut, la càmera de fotos i l'editor de vídeo Studio 8, és part de la dotació audiovisual dels centres de Secundària, per part del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Fins el curs acadèmic 2006-07, la càmera de vídeo, únicament havia estat utilitzada ocasionalment per enregistrar obres de teatre del centre, les activitats de la Diada de Sant Jordi, alguna excursió o viatge de final de curs i d'aquesta manera tenir un document visual del que l'Institut havia fet. En cap cas havia edició o treball posterior sobre el document filmat. Per tant, es pot dir que estava infrautilitzada. A vegades, jo l'havia utilitzat en les meves classes d'anglès però, només ocasionalment fins el moment que vaig descobrir tot el seu potencial com a eina pedagògica, motivadora i creativa.

- Al curs 2005-06 vaig fer un vídeo clip a 4rt d'ESO. Es tractava d'agafar l'anunci d'en Bruce Lee (en aquell moment molt popular), en el que deia unes quantes frases en anglès. Vaig fer que els meus alumnes s'apreguessin la peça d'en Bruce Lee i la repetissin davant la càmera com ho feia l'actor a la publicitat. Objectiu: memòria, pronunciació i discurs davant una audiència. Va ser tot un èxit
- Al 2005-06, Crèdit Variable de 3r ESO: "Enjoy Extension". L'alumnat va haver de preparar-se una exposició oral en anglès: Durada de la intervenció: 2/3 minuts. Objectiu: Millorar el nivell d'anglès oral i fer una reflexió sobre l'actuació. Tota la classe participava d'aquest visionat i podien fer comentaris. Els va encantar l'activitat.
- Curs 2006-07, havent vist els resultats tant positius de l'ús de la càmera, vaig pensar a treure el màxim del recurs de creació de vídeo i vaig començar a fer un spot de publicitat que participaria en un concurs europeu de vídeo realitzats per alumnat de secundària i batxillerat: www.food-4u.it. Ho vaig fer amb 11 alumnes de 1r de

Batxillerat. Jo, no era una experta en el tema, al contrari, era una “novinguda” en el món de la creació i edició en vídeo. Malgrat això, quan ho vaig proposar als meus alumnes i en veure la seva resposta tant entusiasta vaig decidir portar-ho endavant malgrat els inconvenients: A l’Institut només hi havia dos o tres col·legues que sabien una mica d’edició de vídeo i coneixien el funcionament del programa d’edició Pinnacle Studio 8 però no suficient per fer una producció final. Per tant, vaig haver de demanar ajut al Centre de Recursos de Sant Boi, als quals n’estic molt agraïda. L’experiència va ser realment gratificant, a pesar del temps i el treball que ens va portar, l’alumnat va estar sempre entusiasmat pel repte, motivat i disposat a la feina. Van practicar i millorar el seu anglès en una situació real (escrivint el guió, gravant la veu, creant subtítols...). Enllaços en els que es pot veure el resultat de la producció, l’anunci:

http://teachertube.com/viewVideo.php?video_id=129983&title=spot&ref=letsmakevideo

I del “backstage” , és a dir del com es va fer desenvolupar tota la idea, creació, producció i edició de l’anunci:

http://teachertube.com/viewVideo.php?video_id=129973&title=Backstage&ref=letsmakevideo

Una vegada superades les dificultats i acabat el projecte vaig decidir que el curs següent tornaria a treballar amb la càmera una altra vegada.

- Així al curs 2007-08 vaig dur a terme el projecte en la matèria opcional de 1r de Batxillerat “Cinema, Video Editing and English”. Va consistir en ensenyar els conceptes bàsics sobre la creació i edició de vídeo i usar l’anglès a la vegada. Mes endavant vaig considerar que aquest projecte podia ser un projecte col·laboratiu i vaig pensar fer-ho dins del marc Europeu : www.eTwinning.com . Vaig buscar una escola-soci per treballar els mateixos objectius i temes. Vam crear una pàgina wiki on vam penjar les produccions en vídeo. En aquest cas l’escola agermanada, amb la qual vam treballar va ser: Tartu Hiie School (Tartu, Estonia) . Vam fer presentacions i vam intercanviar els vídeos fets per l’alumnat. : www.letsmakevideo.pbwiki.com
- Març-Maig 2008, amb el mateix alumnat de 1r de Batxillerat de la matèria optativa “Cinema, Video Editing and English” vam fer un altre vídeo publicitari per el concurs europeu www.food-4u.it. Una altra vegada l’alumnat va respondre amb entusiasme. Van aprendre sobre publicitat, missatges, com fer un guió, un storyboard, etc.
- Al mateix curs acadèmic, 07-08 vaig fer un projecte col·laboratiu eTwinning titulat: “European Teenagers” amb l’alumnat de 4rt d’ESO i l’alumnat de l’any 8è del Willy-

Brandt Gesamtschule de Colònia (Alemanya). Vam fer, també un vídeo al final del projecte en el que s'inclouïen algunes opinions per part de l'alumnat sobre el projecte que acabaven de finalitzar. El vam penjar a la pàgina web creada pel projecte per tal de que tothom ho pogués veure: http://wbg-koeln.nw.lo-net2.de/wpjii-englisch/.ws_gen/index.htm

No cal dir que va ser una activitat altament motivadora, que a tothom va agradar. L'Institut agermanat a Alemanya va estar també encantat de veure els seus amics/amigues opinant sobre el projecte.

En conclusió, puc dir que l'ús del vídeo dins del treball de classe l'he introduït de manera, "quasi natural" donant noves perspectives a l'ús de les imatges en moviment i amb la implicació de l'alumnat en les diferents tasques dins d'un treball en equip i de manera cooperativa i col·laborativa.

3.3 Instruments de medicació

La recollida de dades s'ha fet en tres fases:

Primera fase: Estudi inicial diagnòstic. Es va passar una enquesta, a l' octubre de 2008, per tal de conèixer l'ús real dels recursos audiovisuals del que disposen els Instituts motiu d'estudi. Aquests 10 instituts públics de Catalunya es van triar a l'atzar. Són instituts situats a Barcelona i a la seva àrea metropolitana. És un estudi en principi, quantitatiu i qualitatiu, amb finalitats avaluatives i de diagnòstic. També és un estudi descriptiu de la realitat a partir d'una mostra que en cap cas vols ser exhaustiu però sí real quant a les seves dades.

Segona Fase: Primer trimestre 2009. Entrevistes amb experts, professorat implicat en temes audiovisuals:

Quant a experts en els temes d'educació en comunicació i de creació de vídeo en particular vaig tenir una entrevista amb en Francesc-Josep Deó, d'Aulamèdia (grup de professorat i comunicadors interessats en que la comunicació audiovisual sigui una assignatura més dins del currículum a les escoles). I amb l'Antonio Bartolomé i el seu grup de treball amb el que vaig participar en una de les seves reunions.

Tercera Fase: Primer trimestre 2009. Entrevistes amb professors/es duent a terme projectes multimèdia amb resultats òptims. Bones pràctiques educatives: Entrevista amb en Nico Torres, de la Institució Montserrat de Barcelona, el qual porta molts anys d'experiència en temes de creació audiovisual a secundària amb molt bons resultats i que juntament amb el seu alumnat ha creat un canal de televisió: IMTV <http://www.imtv.cat/> . En Manel Rego,

de l'IES Joaquim Rubió i Ors, de Sant Boi el qual porta dos anys dedicant-se a ensenyar l'ús i la creació en vídeo a l'Aula Oberta del centre i amb resultats, també, molt favorables. (Cal dir, que l'alumnat al qual ensenya el professor Rego a enregistrar i a crear el seus vídeos és alumnat amb problemes d'aprenentatge o amb dificultats d'adaptació al grup-classe).

3.4 Procediments

3.4.1 Selecció de la mostra

La selecció de la mostra dels 10 instituts públics és va fer a l'atzar. Es van triar 10 Instituts de Barcelona i la seva àrea metropolitana. No es tractava de triar una tipologia concreta d'institut, ni pel que fa al nombre d'alumnes ni si feien servir molt o poc l'equipament audiovisual. Es va fer un contacte previ, demanant l'autorització per tal de realitzar l'estudi. Durant el primer trimestre 2008 es va enviar l'enquesta per Internet i es van recollir personalment o emplenades via Internet. L'objectiu principal de l'enquesta era la d'observar i fer una anàlisi quantitativa dels recursos materials audiovisuals en aquests centres de secundària i també obtenir i reflectir en el meu treball, les respostes de qui contestava l'enquesta: en general el/la coordinador/a d'audiovisuals de l'institut o el professorat encarregat o que duia a terme projectes multimèdia. D'aquesta manera amb les dades quantitatives i qualitatives, fer una extracció de dades i arribar a un diagnòstic avaluatiu, d'una banda dels recursos materials quant a audiovisuals i de l'altra banda, fer un estudi de l'ús real d'aquest material audiovisual a l'institut.

3.4.2 Anàlisi de les dades

Per l'anàlisi de dades s'ha fet un buidat de les enquestes amb la posterior estadística i resultats i el mateix pel que fa a la part qualitativa, de les opinions expressades en les enquestes i també de les entrevistes realitzades.

He fet aportacions personals al treball objecte d'estudi. A més, per tal de donar idees i plantejar i fer suggeriments per la introducció dels recursos audiovisuals a secundària i en especial de la creació de vídeo digital, he recollit idees i iniciatives d'experts i professorat amb experiència en temes audiovisuals. He consultat llibres fonamentals en la teoria i pràctica de l'alfabetització mediàtica i a través d'Internet, he fet una recerca exhaustiva a través de diferents pàgines web, tant d'experts en el tema de l'ensenyament dels

audiovisuals com a departaments que treballen en l'educació mediàtica com ara el web de:
Educació dels mitjans de Gales: "Media Education Wales" <http://www.mediaed.org.uk/>

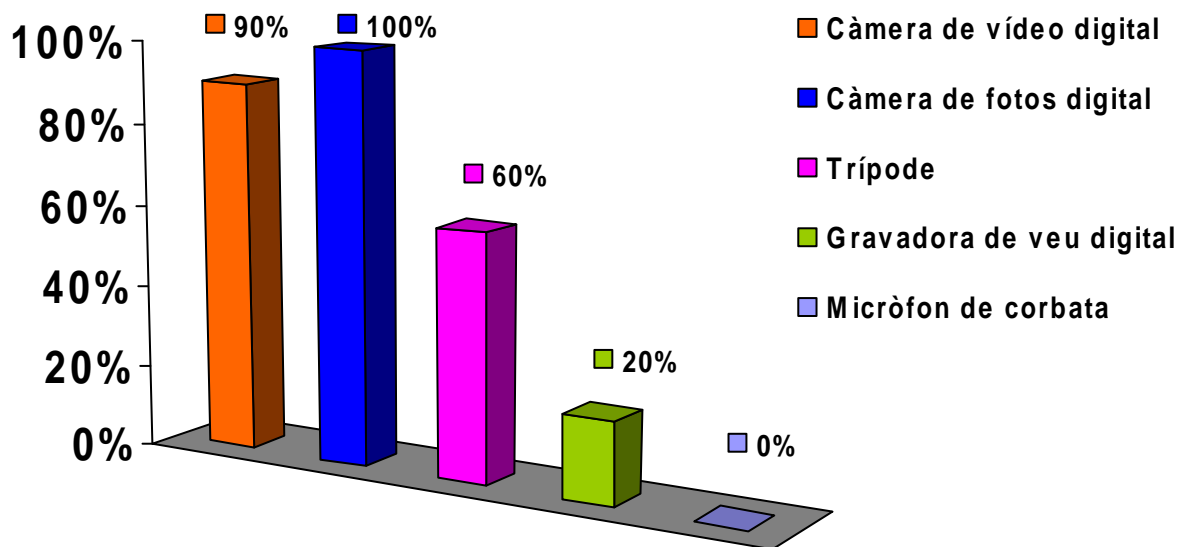

4.- RESULTATS

Durant el primer trimestre 2009 he realitzat un estudi diagnòstic a través d'una enquesta a 10 centres triats al atzar, de Barcelona i poblacions de l'àrea metropolitana. Es tracta de veure de quin equipament i els mitjans dels que disposen quant a audiovisuals i extraure conclusions. La mostra pretén ser un estudi descriptiu de la situació actual als Instituts de Catalunya i a la vegada fer un estudi descriptiu i, per tant fer un estudi pilot per el diagnòstic final.

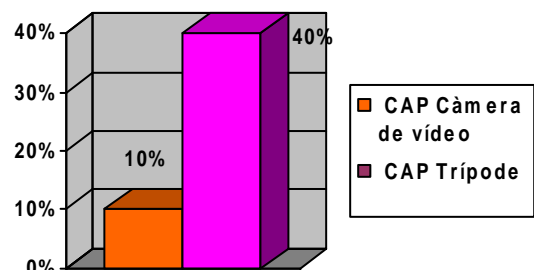
Aquests son els resultats :

EQUIPAMENT AUDIOVISUAL AL CENTRE

D'UNA BANDA:

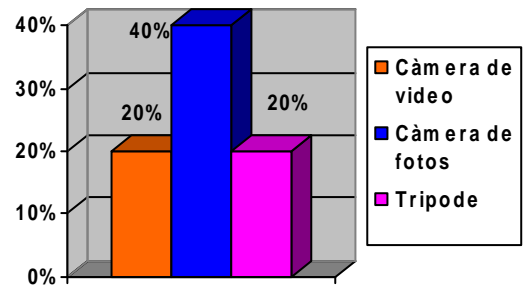
- 1 centre no disposa de cap càmera de vídeo (10%)
- 4 centres no disposen de trípode (40%)

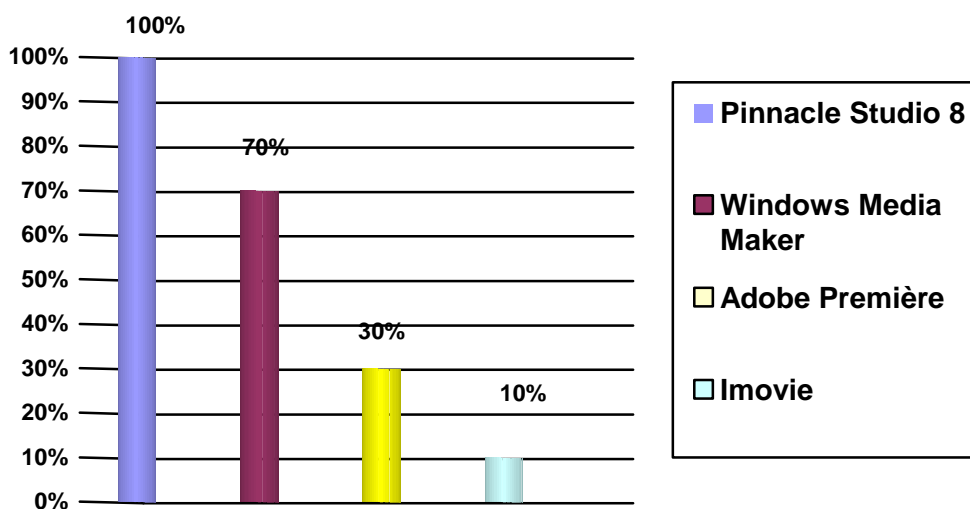
D'ALTRA BANDA: CENTRES QUE DISPOSEN DE MÉS D'UN EQUIPAMENT:

- 2 centres disposen de 2 càmeres de vídeo (20%)
- 4 centres disposen de 2 càmeres de fotos (40%)
- 2 centres disposen de 2 trípodes (20%)

❖ Tots els centres estudiats disposen de càmera de fotos. El 90% disposen de càmera de vídeo. Però, un **40% no disposen de trípede**. El trípede és un element que permet distingir una producció d'aficionats d'una feta per un professional. A més, a nivell tècnic amb l'utilització del trípede es redueix el tamany de l'arxiu. Per tant, un 40% dels centres que no disposa de trípede sembla un percentatge força alt. S'ha de tenir en compte que el preu d'aquest no és gaire alt (al voltant dels 30€). Pel que fa al so, l'equipament és més aviat deficitari: només un 20% disposen de gravadora de veu i cap disposa d'un micròfon de corbata.

PROGRAMARI D'EDICIO DE VÍDEO AL CENTRE

* Pinnacle Studio 8 és el programa subministrat pel Departament d'Educació als Centres.

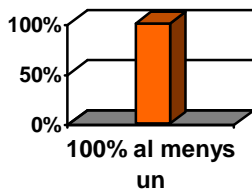
* IMovie (Programari d'Apple)

❖ **Tots els instituts disposen de com a mínim UN editor de vídeo digital.**

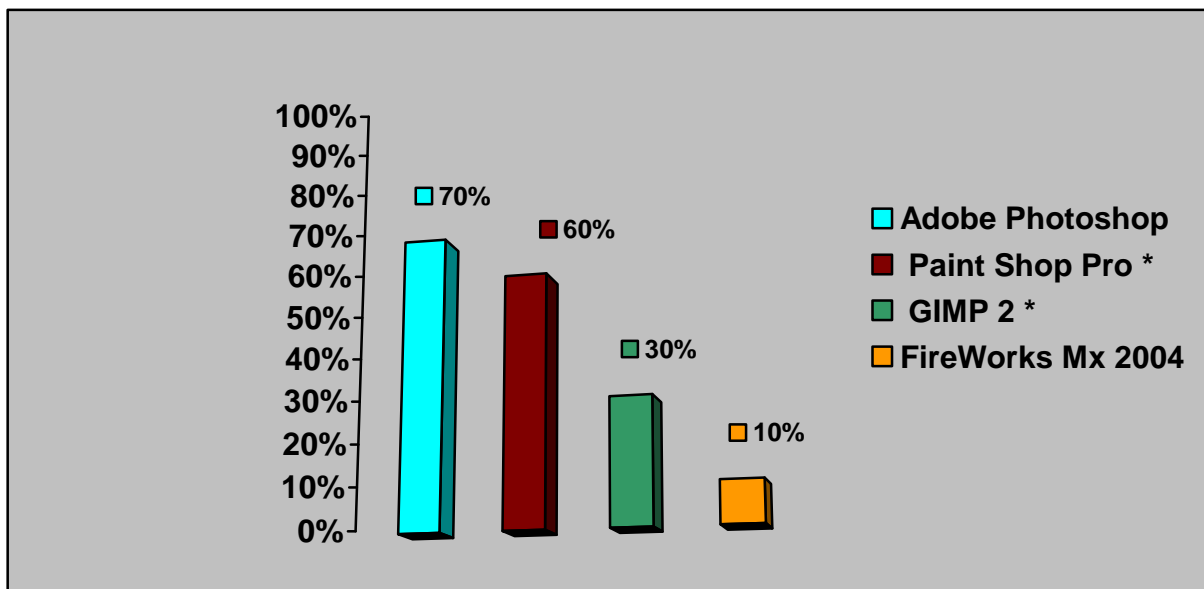
- Tenint en compte que tots els centres disposen del programari d'edició de vídeo digital: Pinnacle Studio 8, encara que ara ja ha quedat una mica obsolet, al aparèixer noves versions del mateix producte, es poden realitzar edicions força bones i de manera fàcil i senzilla. Per tant, es pot considerar que, a nivell tècnic, tots els centres tenen capacitat de realitzar i editar vídeos digitals.

PROGRAMARI D'EDICIO/RETOC D'IMATGE FIXA

❖ **Tots els instituts tenen com a mínim UN editor de retoc d'imatges:**

QUIN/S?

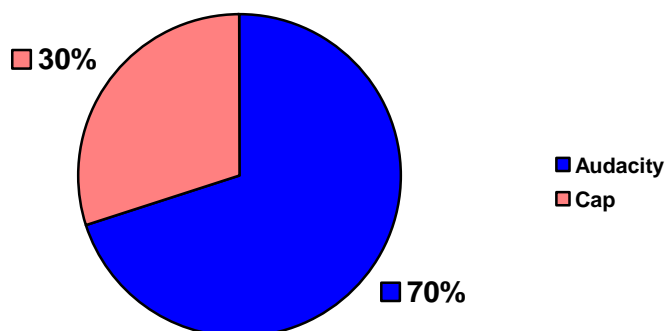

* Paint Shop Pro és el programa subministrat pel Departament d'Educació als centres.

* GIMP 2 (Programa lliure d'edició i retoc d'imatges amb característiques similars al les que ofereix el programa Adobe Photoshop)

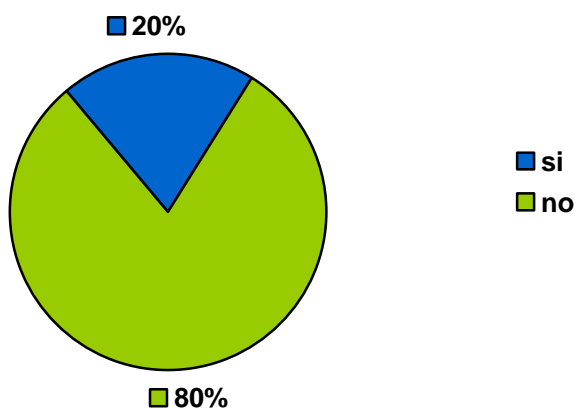

PROGRAMARI D'EDICIÓ DE VEU I SO

- La majoria de centres, 70% disposen del programa gratuït d'edició de veu i so "Audacity"
- Poder editar veu, música i so resulta molt útil pel que fa a la superposició de so a l'edició de vídeo posterior amb una qualitat òptima.

AULA ESPECIFICA D'AUDIOVISUALS

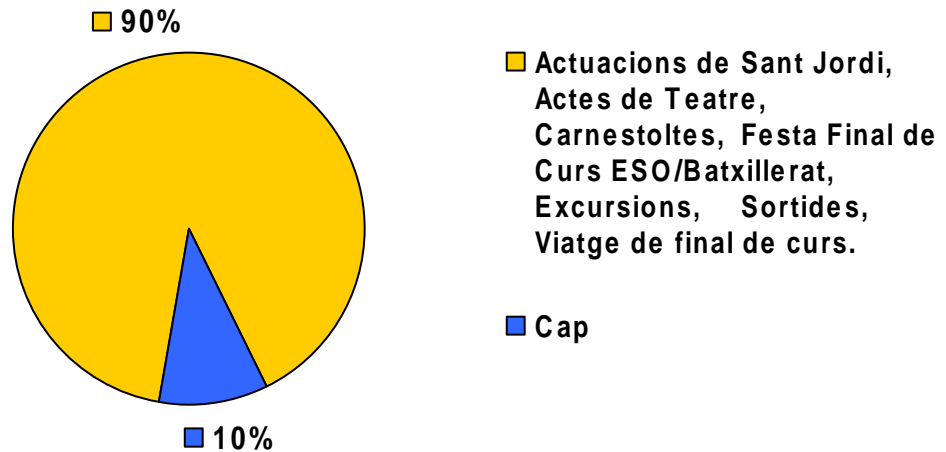

- ❖ La majoria d'instituts **NO** disposen d'aula específica per manipular/retocar imatges.
- Seria convenient disposar d'un espai estrictament dedicat al tractament i/o edició/manipulació d'imatges fixes o de vídeo.

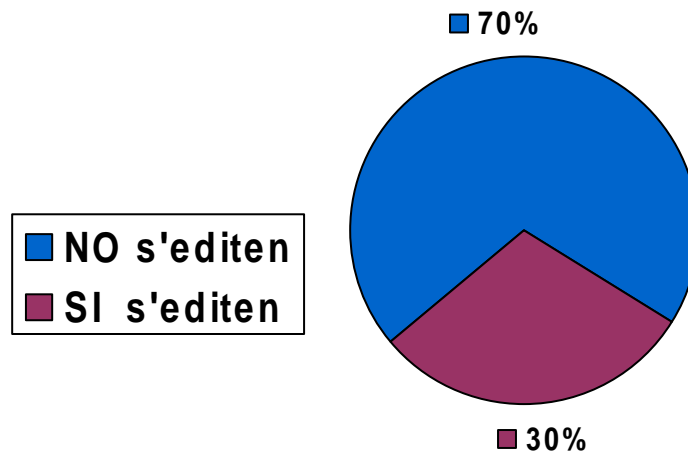

USOS DEL RECURSOS AUDIOVISUALS

A l'institut, s'enregistren actes de centre com:

Una vegada enregistrades les imatges, en general:

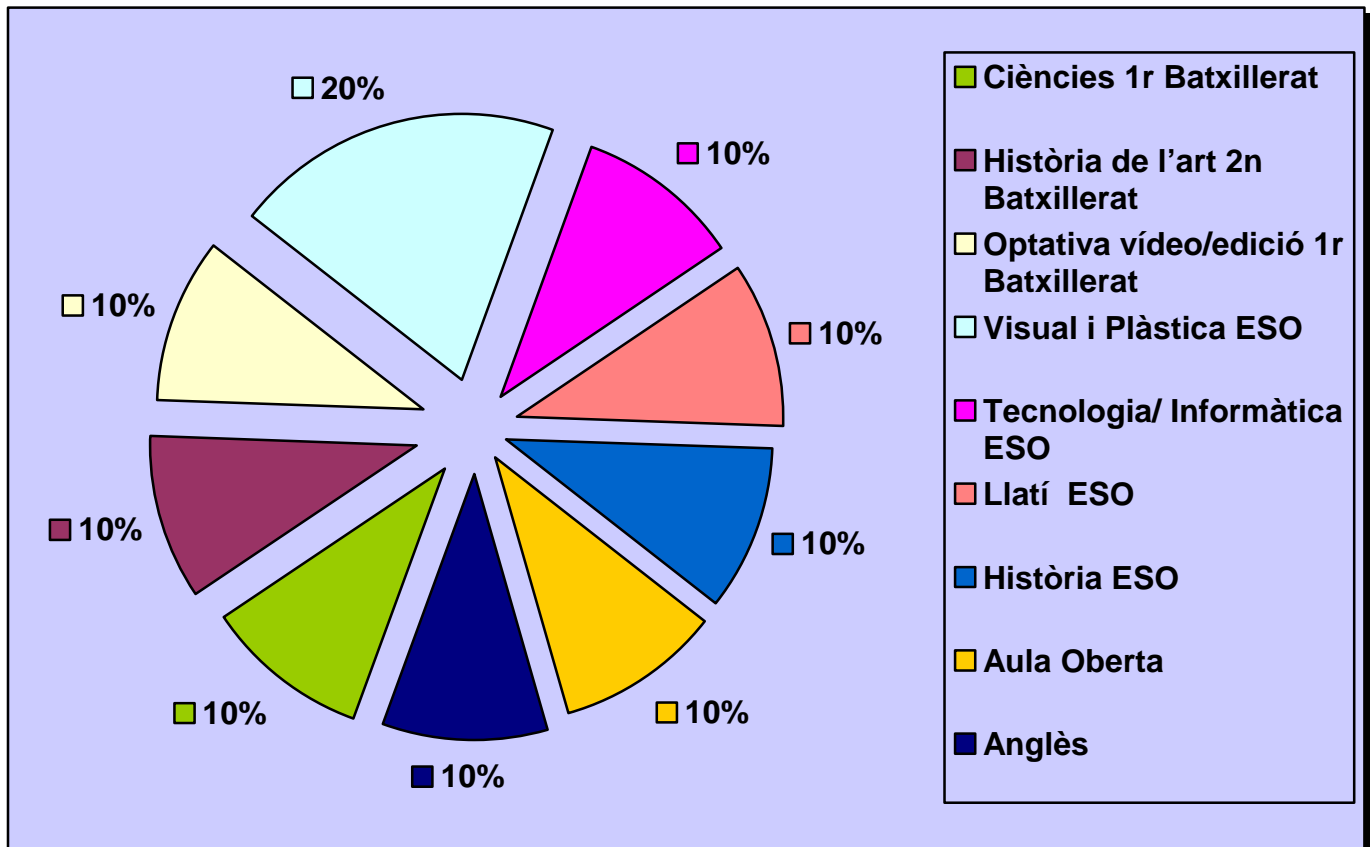

- Només en un 30% dels instituts s'editen les imatges. Sembla un percentatge prou baix.,

AULA ORDINÀRIA: ACTIVITATS DE'ENREGISTRAMENT O CREACIÓ DE VÍDEO

S'utilitza el vídeo de manera habitual i/o esporàdica a:

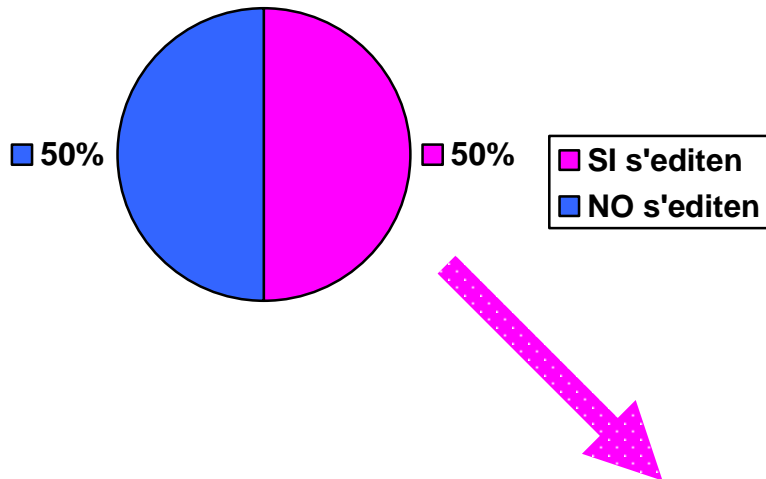

- ❖ La majoria d'instituts de secundària NO utilitzen l'enregistrament d'imatges i/o edició de vídeo com a eina habitual/ i/o esporàdica a l'aula ordinària. En alguns casos, minoritaris, l'utilitzen en més d'una matèria, especialment a l'ESO. **Només un 40% dels centres enquestats fan enregistraments a l'aula.**

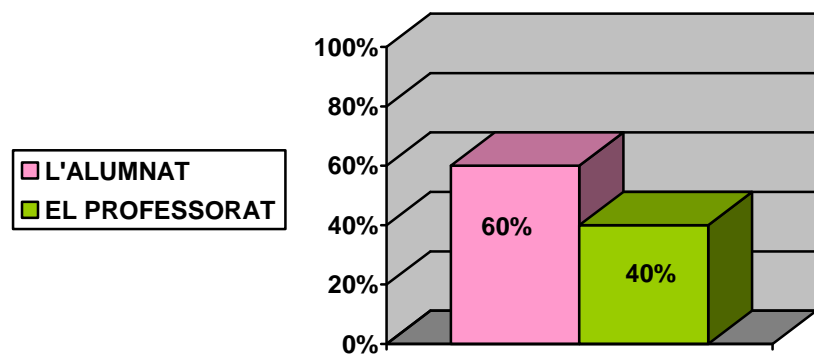

EN EL CAS DE FER ACTIVITATS DE VÍDEO A L'AULA ORDINÀRIA, S'EDITEN LES IMATGES?

Del 40% de centres que utilitzen l'enregistrament d'activitats en vídeo a l'aula ordinària:

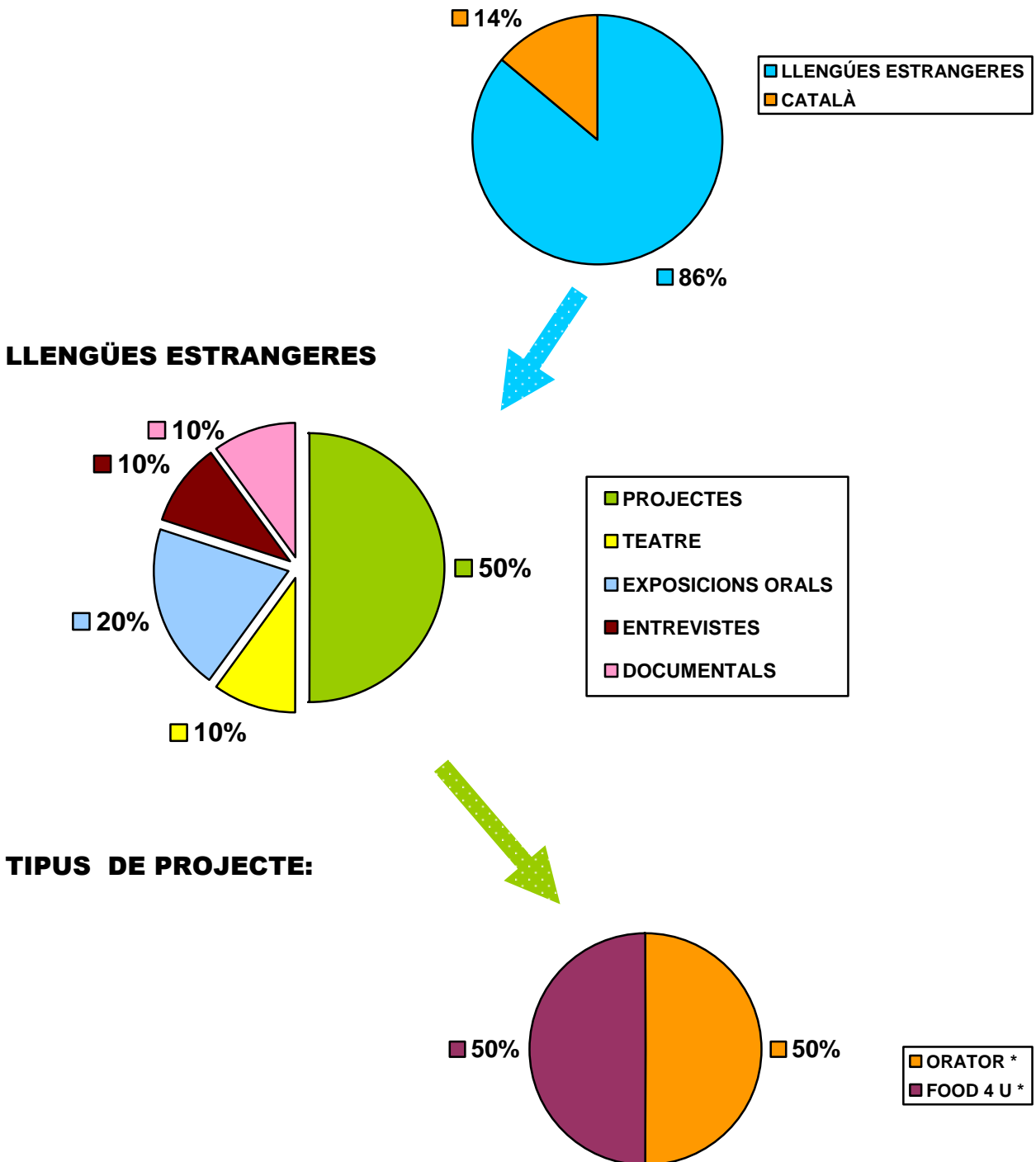
Del 50% de centres que enregistren i editen les imatges, habitualment l'edició la fa:

- Caldria augmentar el percentatge pel que fa a l'edició d'imatges per part de l'alumnat. Un 60% no és una xifra molt alta.. En general, la majoria de l'alumnat està familiaritzat amb l'editor WindowsMovieMaker del que tots els ordinadors amb sistema operatiu Windows disposen i en cas contrari, és capaç de fer-ho en la majoria de casos amb unes simples indicacions, ja que l'edició de vídeo digital s'ha simplificat molt.

DEPARTAMENTS QUE UTILITZEN LA CÀMERA DE VÍDEO O L'HAN UTILITZAT EN L'AULA ORDINÀRIA DE MANERA PUNTUAL

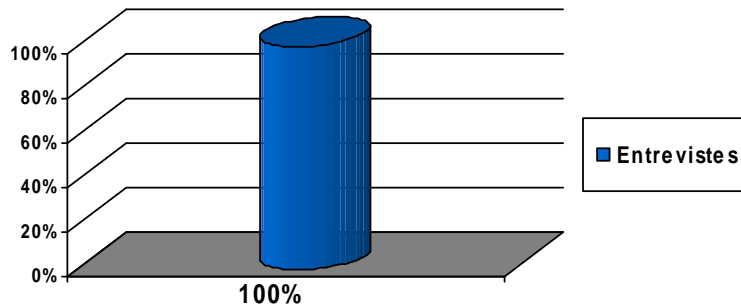
*Orator: Concurs d'oratoría del Dept. D'ensenyament en el que es grava a l'alumnat parlant en llengua estrangera.

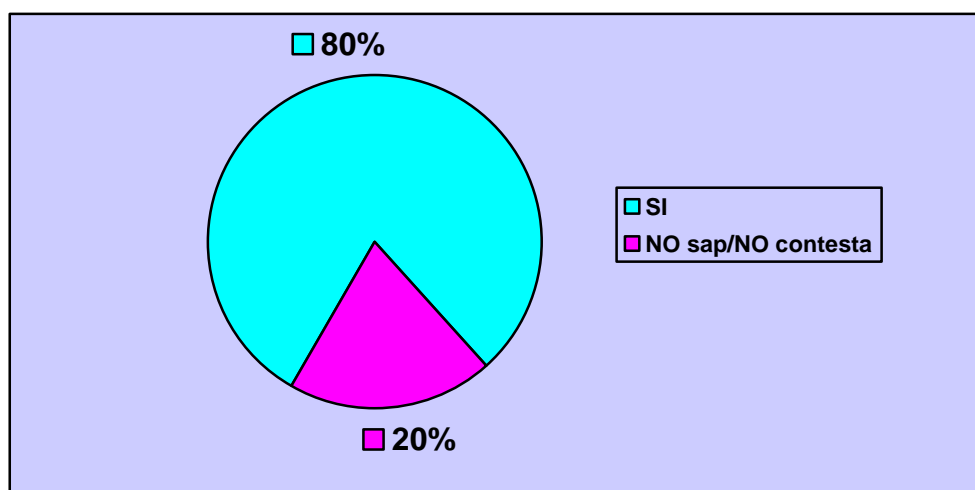
*Food 4U: Concurs Europeu en el que s'ha de fer l'enregistrament i posterior producció d'un anunci publicitari sobre hàbits alimentaris saludables: www.food-4u.it

CATALÀ

El 10% d'Instituts en els que s'enregistren imatges en el Departament de Català són per enregistrar **entrevistes**.

Finalment, a la pregunta: “Creus que cal potenciar l’ús del vídeo i l’edició de vídeo al teu Institut i en general a secundària?”, les respostes del professorat han estat:

Raons i opinions que ha donat el professorat i per les quals pensa que cal potenciar l'ús i l'edició de vídeo a secundària:

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Si es té el material seria just emprar-lo i per tant, potenciar el seu ús. Cal pensar en la disponibilitat del professorat (horària i coneixements del medi) i els dissenys curriculars de les assignatures i del centre. En un centre amb Batxillerat Artístic seria imprescindible el seu ús.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seria interessant perquè motiva molt a l'alumnat i perquè és una eina interessant i de gran utilitat per a la formació de l'alumnat
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Caldria potenciar-lo perquè és una estratègia per treballar per projectes ➤ grupament, cohesiona el centre i aprofita un canal de recepció d'informació, el visual.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ És una forma distreta i lúdica d'aprendre (2 respostes)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sí, es clar. Es necessita més professorat format en aquests àmbits i hores de dedicació.

CONCLUSIONS :

2. Una vegada analitzades les enquestes es desprèn que:

- ❖ Tots els centres disposen d'un material/equipament tècnic per la realització de vídeo i posterior edició, a nivell bàsic, però adequat. Manca en, pràcticament, tots els casos un espai per poder gravar i editar les imatges.
- ❖ En la majoria de casos no es treballa l'enregistrament i/o creació de vídeo a l'aula ordinària excepte i només ocasionalment, per part d'uns departaments concrets: Llengües estrangeres en la majoria de casos i Català en segon lloc. Un percentatge

molt més petit utilitza el recurs de creació/edició en vídeo a l'ESO puntualment com: Visual i Plàstica.

- ❖ L'ús, doncs, del material audiovisual es destina als enregistraments del centre com: actes de la diada de St. Jordi, sortides, viatges de final de curs. S'enregistra per tal de tenir un record de l'activitat, però en la majoria de casos, el material no s'edita posteriorment.
- ❖ Majoritàriament el professorat pensa que s'hauria de potenciar l'ús dels recursos audiovisuals si bé a vegades no es disposen dels coneixements o de la formació adequada per part del professorat. Parlen de: motivació, treball en grup, cohesió de centre, lúdic. N'hi ha que consideren que aquestes disciplines ja estan incloses en informàtica però és clar, només a nivell tècnic, caldria incorporar-les a l'aula ordinària com a matèria de creació, reflexió, treball en grup, etc.
- ❖ Conclusió final: el material audiovisual bàsic del que disposen la majoria de centres està infrautilitzat ja sigui per no estar inclosa la competència audiovisual en el currículum o projecte de centre, ja sigui per falta de formació per part del professorat. Caldria doncs, millorar aquests dos aspectes; més rellevància a la matèria i més formació al professorat.

2. Amb l'anàlisi qualitativa de les opinions expressades en les meves entrevistes al professorat, s'extreu que:

- ❖ La producció en vídeo és realment molt motivadora per l'alumnat.
- ❖ L'educació mediàtica i dins d'aquesta, la producció, ha d'estar present en el currículum i al PEC, a tots els nivells, des de les escoles als instituts. És un llenguatge nou que necessita ser ensenyat. Per tant, cal dedicar les hores necessàries per al seu correcte ensenyament. Hi hauria d'haver també un departament d'audiovisuals al centre o si més no, una coordinació és fa obligatòria.
- ❖ Encara que ja s'està fent, a nivell tècnic, la introducció de les tècniques de vídeo a l'assignatura de Tecnologia, cal dedicar-hi més hores a la "lectura" i a la "escriptura" en imatges, és a dir al llenguatge audiovisual.

- ❖ El Departament d'Educació ha d' impulsar la seva implantació als instituts.
- ❖ Per tal de potenciar els mitjans audiovisuals als instituts, cal la figura d'un professor/a coordinador/a, a ser possible, especialista en vídeo i didàctica dels mitjans de comunicació.
- ❖ Cal ofertar i fer cursos per al professorat per tal de saber utilitzar una càmera, editar i treure el màxim profit dels recursos que ofereix la producció mediàtica..
- ❖ S'ha de fer un treball previ d'introducció al llenguatge audiovisual per tal de que l'alumnat sigui capaç de crear i produir el seu propi material.
- ❖ A l'alumnat l'agrada sentir-se responsable i per tant particip d'una feina ben feta des del principi fins al final.
- ❖ L'alumnat amb dificultats d'aprenentatge o amb problemes conductuals s'engresca amb la producció de vídeo.

3. Amb l'anàlisi qualitativa de les opinions expressades en les meves entrevistes a l'alumnat s'extreu que:

- ❖ La producció de vídeo és molt motivadora.
- ❖ A l'alumnat l'agrada treballar en grup, de forma col·laborativa/cooperativa .
- ❖ El vídeo els ensenya a treballar en equip, a cooperar, a formar part d'un grup, a intercanviar idees, expressar opinions, punts de vista i en definitiva a ser respectats i a crear un bon ambient en el grup.
- ❖ A l'alumnat l'agrada ser part de tot el procés creatiu, des de l'idea inicial fins a l'edició final.
- ❖ La creació audiovisual augmenta l'autoestima de l'alumnat i el fa sentir protagonista del seu propi treball.

5.- CONCLUSIONS FINALS

Els recursos de vídeo als instituts de Catalunya objecte del meu estudi diagnòstic, estan infrautilitzats. Malgrat els instituts no disposen d'un gran equipament tècnic, compten amb el maquinari i programari necessari per tal de fer una producció i edició videogràfica acceptable i suficient quant a creació d'imatges en moviment.

1. D'acord amb la meua recerca (pàgines web, blocs, centres de recursos, concursos i oferta i participació en cursos de formació audiovisual) els mitjans audiovisuals i l'ús de la càmera de vídeo s'utilitza molt més a primària que a secundària, com a exemple: a la Mostra 2009, (concurs de produccions audiovisuals promogut pel Departament d'Educació), es van presentar enguany 124 centres de primària i només 54 de secundària (tant públics com privats). És a dir, més del doble d'escoles de primària que d'instituts . Per tant, és evident que l'ús del vídeo a secundària està poc present i òbviament cal potenciar la seva presència a secundària. Un altre exemple: al curs telemàtic DV31 (edició de vídeo digital amb Studio 8), curset que vaig realitzar durant el curs 2007-08, la majoria del professorat participant va ser professorat de primària: 26 i només 4 de secundària. El perquè succeeix aquesta desproporció és, probablement, tema d'un altre estudi
2. Sabem que l'alumnat té prou coneixements tècnics en l'enregistrament d'imatges (l'ús de la càmera, enregistraments amb el mòbil o la càmera de fotos i la seva posterior edició, a més de saber penjar vídeos a Internet, etc). No obstant això, el professorat de secundària és en principi encara reticent a introduir el recurs de producció de vídeo a l'aula, ja sigui, perquè no disposa de la formació necessària, ja sigui perquè pensa que implica una dedicació extra i per tant molt de temps a part de les hores lectives. La manca d'una bona coordinació al centre i altres motius que poden ser de caràcter organitzatiu, com ara les dificultats a l'hora de demanar en préstec el maquinari necessari són també entrebancs amb el que es troba sovint el professorat. Finalment cal subratllar, potser, que la causa més important: és la manca d'una assignatura al currículum de secundària o un projecte de centre en el que hi estigui inclòs la producció de vídeo i per tant, una implicació i suport per part de l'administració, l'equip directiu i el professorat del centre.

En definitiva, el vídeo és un recurs que ofereix una alternativa real a l'ús exclusiu del llibre de text i les implicacions didàctiques respecte, ja sigui a les motivacions, ja sigui, als

diversos estils d'aprenentatge de l'alumnat. És tracta d'un nou llenguatge que cal ensenyar i aprendre, que és certament necessari en el món envoltats d'imatges en què vivim. Que a més, és un recurs :

- motivador
- participatiu
- interactiu
- cooperatiu
- potencia moltes habilitats entre d'altres :
 - les de l'anàlisi
 - síntesi
 - reflexió
 - la creativitat,
 - la capacitat d'expressar idees i respectar les dels altres
 - l'autoestima

Així doncs, que la familiarització audiovisual i en especial la creació i edició de vídeo suposa una millora integral en l'aprenentatge de l'adolescent i fomenta el treball cooperatiu i la realització de projectes en col·laboració. Per tant, participar en projectes d'elaboració d'audiovisuals suposa per a l'alumnat ser capaç de treballar en equip i d'aquesta manera augmentar la seva autoestima. S'engega, a més, la dinàmica de l'aprenentatge permanent.

5.1 Propostes de millora

Vull citar les paraules del director de cinema George Lucas en la seva pàgina web: **“Edutopia”**, ***Life on the Screen: Visual Literacy in Education***, i que resumeixen la importància i finalitat del meu treball :“... si a l'alumnat no se'ls ensenya el llenguatge del so i la imatge, no haurien de ser considerats tan analfabets com si acabessin l'escola sense ser capaços de llegir i escriure?”

Per tal de que l'educació en comunicació i en particular la creació en vídeo digital, és a dir per què l'ensenyament d'aquest nou llenguatge: l'audiovisual, sigui possible a l'escola secundària, cal la implicació de tots els estaments educatius i així fer possible la seva incorporació al currículum de secundària. D'altra banda amb la inclusió d'aquests nous llenguatges a l'aula la qualitat de l'ensenyament millorarà inequívocament. L'escola estarà d'acord amb el món actual del segle XXI, en el qual vivim i al qual ens em d'adaptar i ser

capaços de reflexionar i entendre. Òbviament, els missatges audiovisuals i la seva producció estan dins d'aquests nous llenguatges.

En el meu web apporto idees a la comunitat educativa per tal de que puguin aplicar la creació de vídeo a les seves classes i sobretot perquè perdin la por a utilitzar aquestes eines audiovisuals: <http://www.femvideo.260mb.com/>

Tal com està establert a les competències bàsiques i al currículum d'ESO i Batxillerat (LOE, DECRET 143/2007 DOGC 4915 , de 26 de juny) i a la LEC, articles 57 i 59, la introducció de l'educació mediàtica és imprescindible als nostres instituts. Cal fer un esforç, doncs, per part de les institucions educatives, equips directius i professorat per tal de que les tècniques audiovisuals i en especial la de creació en vídeo puguin ser introduïdes a l'aula ordinària de secundària i batxillerat.

Finalment i d'acord amb la meva recerca es desprèn, doncs, que:

- És necessari que la producció audiovisual s'inclogui al currículum de secundària, al PEC, ja sigui de forma transversal o com a assignatura o com a Treball de Recerca de 4rt d'ESO.
- Per què la introducció de la creació de vídeo digital a l'aula de secundària sigui possible s'haurien de donar els motius i les condicions necessàries als nostres instituts, i que són les que a continuació menciono:

La creació de vídeo digital a l'aula de secundària i batxillerat:

QUANT A L'ALUMNAT:

	MOTIUS
Alumnat	<ul style="list-style-type: none"> • És una eina molt potent • És molt motivadora • Es treballa de forma col·laborativa/cooperativa • L'alumnat és partícip de tota la producció i gaudeix amb la feina. • L'alumnat amb dificultats d'aprenentatge s'engresca amb aquestes activitats i és capaç de treballar en un entorn que no rebutgen, al contrari, en el que es troben molt còmodes.

QUANT AL PROFESSORAT:

	MOTIUS	CONDICIONS NECESSÀRIES
Professorat	<ul style="list-style-type: none"> • Aporta motivació i innovació • Es un material útil i actual 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cal més formació a nivell tecnològic i a nivell de didàctica de l'ús del vídeo. ➤ Cal una formació inicial i permanent. S'hauria de començar amb un "pla de shock" als instituts de secundària, per tal d'ensenyar al professorat el funcionament del maquinari i programari d'enregistrament i edició de vídeo digital. ➤ Cal més informació dels recursos de vídeo digital per utilitzar a l'aula. ➤ Cal més suport per part dels diferents

		estaments: direcció del centre, centre de recursos, Departament d'Educació.
--	--	---

QUANT ALS INSTITUTS:

	MOTIUS	CONDICIONS NECESSÀRIES
Instituts	<ul style="list-style-type: none"> • Si bé , en la majoria de centres, es disposa dels recursos bàsics necessaris a nivell de material audiovisual: <ul style="list-style-type: none"> - càmera de vídeo, - càmera de fotos, - trípode - programari d'edició d'imatges 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cal la figura del professor coordinador/a de les activitats audiovisuals. Caldria que fos una persona especialitzada en comunicació audiovisual i la seva didàctica. S'ha d'encarregar <ul style="list-style-type: none"> - d'impulsar, - planificar, - dinamitzar, - experimentar, - investigar - i avaluar l'ús de l'audiovisual que es fa al centre educatiu. ➤ Cal algun/a professor/a amb coneixements bàsics tècnics de l'ús de la càmera i l'edició de vídeo, figura d'assessor/a, que podria ser el mateix coordinador/a d'informàtica. ➤ Cal promoure la introducció de l'alfabetització digital dins el

		<p>currículum i el PEC.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fa falta que hi hagi uns espais dins de l'institut, tant per la producció audiovisual com per la posterior edició/revisió de les produccions. També caldria una biblioteca-mediateca ben dotada. ➤ L'organització horària del centre ha de ser d'alguna manera flexible per tal de realitzar activitats de vídeo de caràcter transversal, amb la participació de professorat de diverses àrees i amb agrupacions d'alumnat diferents a la del grup-classe. ➤ Cal que el maquinari estigui fàcilment a l'abast del professorat. I que l'aula per l'edició digital de vídeo pugui ser utilitzada amb un horari prou ample per part del professorat-alumnat.
--	--	---

QUANT A L'ADMINISTRACIÓ:

	MOTIUS	CONDICIONS NECESSÀRIES
	<ul style="list-style-type: none"> • Els dissenys curriculars i institucionals han de 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cal desenvolupar les competències audiovisuals dins del

Administració	<p>vetllar per l'actualització de continguts, però també de recursos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • El Departament d'Educació, a través del centres de recursos donen assessorament tècnic i préstec de maquinari. 	<p>currículum.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cal potenciar l'ús dels recursos dels que compten els centres amb més suport i facilitats al professorat i assessorament tècnic i didàctic a través dels centres de recursos. ➤ Els centres de recursos han de fer tasques d'assessorament, si cal, també presencial al centre, a part del de préstec de material i d'altres orientacions tècniques i metodològiques. ➤ Cal oferir cursos de formació pel professorat, per tal de conèixer el llenguatge audiovisual tant a nivell tècnic com en l'aspecte didàctic. ➤ Cal escoltar a les associacions de professorat que treballen en el desenvolupament de la comunicació audiovisual dins del currículum escolar com ara la "Xarxa d'Educació en Comunicació"² www.laXarxa.info O "AulaMèdia"³ (col·lectiu adherit a "La Xarxa") que en el seu manifest per l'educació mediàtica del 26 maig 2004, ja feia un recull de les necessitats i canvis que necessitava l'escola per tal d'integrar l'educació
----------------------	--	--

² Plataforma cívica de persones i grups per l'Educació en Comunicació

³ **AulaMèdia** és una revista digital d'Educació en Comunicació, de periodicitat mensual i d'accés lliure, impulsada per educadors i comunicadors

		<p>mediàtica.</p> <p>Manifest per l'educació en comunicació:</p> <p>http://aulamedia.wordpress.com/manifest-per-l%E2%80%99educacio-en-comunicacio/</p>
--	--	---

Tenint en compte la Resolució del Parlament Europeu de 16 de desembre 2008 i el desenvolupament de la LOE i les seves competències bàsiques, es fa imprescindible la introducció de la producció mediàtica als instituts de secundària. El llenguatge audiovisual és un nou llenguatge del món actual, del segle XXI i que cal ensenyar i aprendre i que ha d'estar present en tots els nivells educatius, també, és clar, a secundària. S'ha de millorar en molts aspectes per tal de què això sigui una realitat. El repte de l'escola secundària és doncs, formar millors ciutadans mitjançant el fet d'aprendre a analitzar i ser capaços de crear imatges en moviment, de les quals estem envoltats i en contacte en el món actual.

Tenim , doncs, un repte davant nostre. L'institut ha d'incorporar una realitat del món actual: la imatge en moviment i el so, és a dir, l'educació mediàtica. Dins d'aquest nou llenguatge és particularment important la creació i edició de vídeo digital a l'aula ordinària. La importància que les imatges en moviment tenen en la nostra societat i en l'educació de l'alumnat adolescent, no es pot obviar en el nostre ensenyament secundari.

6. BIBLIOGRAFIA

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES:

AULA MEDIA (2005), **Manifest per l'Educació en Comunicació**. Barcelona

<http://www.aulamedia.org/aulamedia.htm>

Bartolomé, Antonio, (2008) **Vídeo Digital y Educación**. Editorial Síntesis. Madrid

Bartolomé, Antonio & Ferrès, Joan (1992) **L'ús del vídeo a les escoles de Catalunya**
Fundació Serveis de Cultura Popular; Altafulla

Brooke, Sebastian, **Video Production in the Foreign Language Classroom: Some Practical Ideas**

<http://iteslj.org/Techniques/Brooke-Video.html>

Buckingham, David, (2005) **Educación en Medios**. Paidós Ibérica. Barcelona

Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2003): **El Llibre Blanc: L'educació en l'entorn audiovisual**. Barcelona.

Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (1999) : **Els audiovisuals a l'aula. El vídeo. Estratègies i recursos didàctics**

http://www.xtec.cat/audiovisuals/av_aula/lilibre3.html

Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (1996): **L'Educació audiovisual : educació secundària obligatòria i batxillerat**

Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya DECRET 143/2007 de 26 de juny (DOGC núm. 4915)

Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya Decret 143/2007 de 26 de juny (DOGC 4915) Annex 1 - Competències Bàsiques

Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya 143/2007 de 26 de juny (DOGC 4915) Annex 2 - Currículum ESO

Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya : Llei Educativa de Catalunya (LEC) en fase d'aprovació, punt 3.

Digital Video in Education (2002) Grossmont Union High School District

<http://edtech.guhsd.net/video.html>

EDUTOPIA. The George Lucas Educational Foundation . **Life on the Screen: Visual Literacy in Education**

<http://www.edutopia.org/life-screen>

Ferrés, Joan, (1992) **Vídeo y educación**. Paidós. Barcelona,

Ferrés, Joan, (1995) **El vídeo en el aula** (article)

http://www.lmi.ub.es/te/any93/ferres_cp/

Ferrés, Joan, (2003) **Propuestas para un uso didáctico del vídeo** (article)

<http://www.doredin.mec.es/documentos/009200330062.pdf>

Ferrés Prats, Joan (2009) **La competencia en comunicación audiovisual : dimensiones e indicadores** (article)

<http://hdl.handle.net/10272/1348>

Gabelas, José Antonio , **Alfabetización audiovisual y multimedia: frenos y retos en la escuela**

<http://www.xtec.cat/practicomp/comunicativa/mirades/gabelas.htm>

Lightbody, Keith, **Digital Video in Education** (en anglès)

<http://www.zardec.net.au/keith/digvideo.htm>

Masterman, Len (1985) **La enseñanza de los medios de comunicación**. Ediciones de la Torre . Madrid

Media Education Wales, (2006) **Making Movies Make Sense, Understanding and using film language**

Media Education Wales <http://www.mediaed.org.uk/>

Mihalidis, Paul, **A report, Beyond Cynicism. How Media Literacy Can Make Students More Engaged Citizens** (en anglès)

Needleman, Mathew, **Creating Lifelong Learners** (en anglès)

<http://www.needleworkspictures.com/ocr/blog/?p=220>

Needleman, Mathew , **Video in the classroom** (en anglès)

<http://www.needleworkspictures.com/vic/>

Ortega, J.A. (2003), **La alfabetización digital: perspectivas creativas y éticas**. Universidad Granada-Centro UNESCO de Andalucía.

http://www.ugr.es/~sevimeco/biblioteca/tecnologias/Jose%20Antonio%20Ortega%20Carrillo%20-%20alfabetizacion_digital.pdf

Parlament Europeu, INI/2008/2129 (16 Desembre 2008)

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A6-2008-0461&language=ES>

Pennac, Daniel (2007), **Mal d'escola**. Editorial Empúries. Barcelona

Rué i Domingo, Joan (1991) **El treball cooperatiu : l'organització social de l'ensenyament i l'aprenentatge** . Barcanova Barcelona

Theodosakis Nikos, (2002), **The Director in the Classroom: How Filmmaking Inspires Learning**. Tech4Learning, Inc.

Orozco, Guillermo, **Educació en comunicació Audiovisual**

<http://www.xtec.cat/practicomp/comunicativa/mirades/orozco.htm>

Orozco, Guillermo Web de

<http://www.infoamerica.org/teoria/orozco1.htm>

Understand Media (BLOG)

<http://www.understandmedia.com/blog/>

VIDEOS:

Media Education Foundation: **Media Literacy, Education and Choice – Extra Feature**

<http://www.youtube.com/watch?v=yzeVjAM-drg>

Welsch, Michael: **A Vision of Students Today**

<http://www.youtube.com/watch?v=dGCJ46vyR9o> (vídeo)

A Portal to Media Literacy (vídeo)

<http://www.youtube.com/watch?v=J4yApagnr0s>

- Adobe Photoshop
- Paint Shop Pro
- Altres _____

4.- Disposeu d'un programa d'edició de veu? Si No

Quin? _____

5.- Disposeu d'aula específica d'audiovisuals en la qual es pugui editar/retocar imatges, etc.? Sí No

6- Quins usos feu del material audiovisual?

Amb la càmera de vídeo es graven els actes de l'Institut com:

- Les actuacions de teatre
- Actes de Sant Jordi
- Carnestoltes
- Festa final de curs ESO Batxillerat
- Excursions, sortides, viatge final de curs
- Altres _____

Una vegada enregistrades aquestes activitats, s'editen, normalment? Si No

7.- A l'aula ordinària s'utilitza l'enregistrament i/o creació de vídeo de manera habitual a?

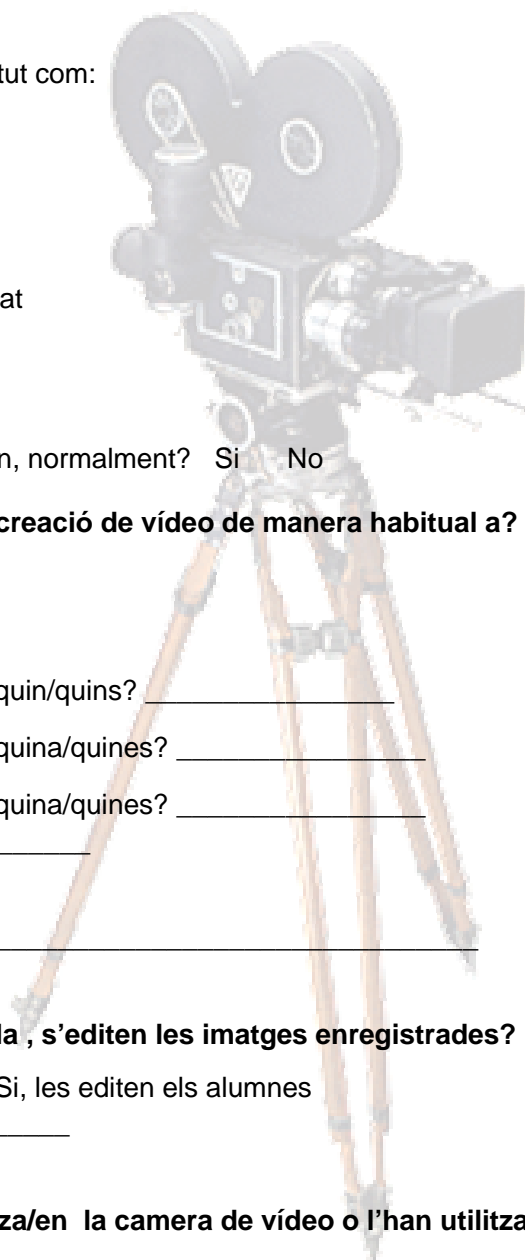
- L'aula oberta
- L'aula d'acollida
- C.Variable a l'ESO quin/quins? _____
- Optativa de 1r Batxillerat quina/quines? _____
- Optativa de 2n Batxillerat quina/quines? _____
- Altres CV/Optatives, matèries: _____
- Taller/s de _____
- Observacions: _____

8.- Quan es treballa l'edició de vídeo digital a l'aula , s'editen les imatges enregistrades?

No, no s'editen Sí, les edita el professor/a Si, les editen els alumnes
Amb quin programa? _____

9.- El/s Departament/s de _____ utilitza/en la camera de vídeo o l'han utilitzat a l'aula ordinària per:

- Enregistrar exposicions orals
- Enregistrar entrevistes

- Fer curts de ficció
- Fer documentals
- Fer projectes quins? _____
- Altres _____

10.- Creus que cal potenciar l'ús del vídeo i l'edició de vídeo a l'Institut i en general a secundària? Per què?

ANNEX 2: Entrevista amb en Nico Torres

ENTREVISTA A EN NICO TORRES de la INSTITUCIO MONTSERRAT 17 març 2009

1.- Com teniu contemplat els mitjans audiovisuals al centre? Està inclòs al PEC? Parla'm de l'IMTV el canal de vídeo de l'escola.

2.- La creació/edició en vídeo, com la teniu inclosa dins del currículum?

- com a CV?

- com a Optativa al Batx?

- com a recurs a l'aula ordinària?

-altres....

3.- Quines avantatges/inconvenients hi veus a la creació en vídeo?

4.- Com creus que el vídeo pot ajudar al currículum i a l'alumnat, en general?

5.- Quin tipus de projectes de vídeo feu a l'escola? Com els treballeu?

6.- Quins objectius es persegueixen, apart dels aspectes tècnics, (con capaçs de treballar en grup, d'expressar i respectar les seves idees i les dels altres....?)

7.- Caldria potenciar l'ús del vídeo als centres educatius, en concret de secundària? Per què?

8.- Quina és l'opinió de l'alumnat?

9.- De quin equipament disposeu?

10.- Altres observacions.

ANNEX 3: TRANSCRIPCIÓ DE L'ENTREVISTA A EN NICO TORRES, professor de Tecnologia i coordinador/impulsor dels audiovisuals de la INSTITUCIÓ MONTSERRAT realitzada el dia 17 Març 2009.

C: Si vols comencem...

N: Com tenim contemplats els mitjans audiovisuals? Quan jo vaig entrar en aquest centre fa ja 13 o 14 anys el director volia potenciar tot el tema d'audiovisuals de TICs i tot aquest tema. Com es contempla., a nivell de direcció i pressupostari dedicant ics inversió a tenir dues aules d'informàtica. I en un futur, en aquell moment, no va ser per fer específicament temes de vídeo però des de fa un 5/7 anys sí que es va contemplar la possibilitat

de tenir ordinadors que poguessin fer edició de vídeo .Fer una provisió de fondos i que cada 4 anys el que fem és anant renovant equips

C: No teniu una aula específica d'audiovisuals?

N: No, no tenim aula específica de vídeo. Tenim aquesta aula de Macs , l'altra de dalt i una aula de PCs. L'apartat més de vídeo és aquest espai d'aquí.

C: Com està contemplat dins del PEC...?

N: **Per a potenciar aquest tema es va intentar que hi hagués un especialista en vídeo o en TIC en cada etapa : infantil, primària i secundària i es va crear el departament de TIC i dins d'aquest hi ha un apartat de vídeo. Després de cara als professors s'han anat fent diferents cursets per què els professors puguin ser capaços d'utilitzar una càmera i editar.** Per exemple, les professores d'infantil i primària ho fan tot elles. A secundària ho faig jo aquí, alguns profes ho fan però, diguem-ne, que l'engròs ho fa l'equip de televisió de secundària. És una de les seves funcions. I després de cara als aprenentatges, quan en un principi eren Crèdits variables, que en fèiem molts, crec que 136, es feia que a 1r, 2n i 3r hi hagués el CV de vídeo. A 1r es feia el que seria la introducció a la imatge, el moviment, trucatges i animacions. A 2n, es fa periodisme, que és notícia, que no és una notícia i com s'elaboren les notícies. I a 3r, es treballa la ficció audiovisual. **És un dels crèdits que sempre ha estat més demanat. Sempre intentem que hi hagi entre 20/22 persones.** La gent que ho agafa a 2n és la gent que a 1r no l'ha pogut agafar i a 3r, ja sí, els que ho tinguin més clar això, fer-ho. Que ens estava passant? Que el percentatge d'alumnes, no és que sigui molt elevat comparant amb altres escoles, el percentatge que es volen dedicar a temes audiovisuals ha crescut que enormement, serien molts alumnes que en el seu futur volen dedicar-se a fer coses d'això. **Això per una banda , dins del PEC que en totes les etapes es contempli.** I al final de cada cicle, d'infantil, primària i secundària, els regalem als alumnes quan marxen un vídeo que es el recull de tots els seus anys a l'escola. Normalment ho fan els professors. Tot això per un costat, com hi havia molta demanda d'audiovisuals i és un tema que m'apassiona, vam decidir a partir d'un projecte de fa molt temps dins del projecte GRIMM un projecte a nivell d'Espanya, és un projecte d'escoles que estan treballant i fomentant el tema de les TIC i els audiovisuals i el laboratori de mitjans interactius de la Universitat de Barcelona, l'Antonio Bartolomé, el coneixes?

C: Sí, he estat parlant amb ell. M'ho va dir...

N: Hem estat col·laborant durant molts anys amb ells. L'Antonio fa 9 o 10 anys que va dir : per què no intentem per Internet fer una televisió feta per nens i per a nens, és a dir que els propis alumnes puguin penjar els seus projectes audiovisuals. Això en aquella època era una innovació absoluta, era com una bomba, es va arribar a fer, es va arribar a crear el portal, es van arribar a crear molts vídeos a diferents escoles però ens vam trobar amb una qüestió tècnica que és

l'amplada de banda: no podia suportar, ens vam avançar..., la tramesa de dades aleshores a partir d'aquí vaig decidir fer a l'escola, muntar l'equip de televisió propi, una mica per anar dotant de material a aquest projecte, una forma d'aportar material a l'equip i és una mica com va néixer l'IMTV. Actualment que fem? O que és l'IMTV? Hi ha alumnes de 1r 2n 3r i 4rt d'ESO treballant interdisciplinàriament, barrejats entre ells en projectes, col·laborant en projectes conjuntament. Aleshores si a l'escola es necessita filmar alguna activitat, per exemple, aquest matí, els de parvulari necessitaven dues càmeres per que les profes acompanyaven als nanos a un supermercat a comprar material per demà fer una coca, em van demanar si podien anar dos alumnes de l'equip de televisió a filmar-los i dos alumnes de 4rt s'han anat a filmar i demà quatre alumnes de 3r aniran a gravar com fan la coca. I quan hi ha una demanda concreta gent de l'equip de televisió va o hi ha projectes, per exemple, escolta, jo he fet un guió i vull portar-ho endavant, cap problema o participem en concursos com el de Panasonic que vam quedar els segons d'Europa, i en diferents concursos, projectes, sempre hi ha una a l'any que ens dediquem i fa quatre anys ens van convidar a veure el rodatge de "Ventdelplà" i quan estàvem esperant als actors..., un dels nois de 1r d'ESO va dir: per què no fem nosaltres una sèrie ...jo al principi els vaig dir que no, però ells em van dir: ens comprometem a estar els quatre anys..i després vaig dir: fer un seguiment d'alumnes adolescents durant quatre anys és molt interessant. Jo sempre he fet coses esporàdiques però veure tota una evolució d'això em va semblar un treball interessant i vam dir que sí. Per fer el primer capítol vam estar molt de temps, deien sí, farem un capítol cada mes, però després el primer capítol ens va portar cinc mesos. Era molt difícil. Ara actualment cada capítol el traiem en dos mesos. Això és com ho estructurarem: hi ha uns personatges que són fixes que estan des de 1r fins a 4rt, que és maco perquè es veu l'evolució i aleshores plantegen un tipus de personatge que no cal que siguin ells mateixos que no s'estan representant a si mateixos i en cada capítol diem, doncs bé seguim a aquests personatges, de quins temes volem parlar i per exemple en aquest capítol que estan rodant ara els de 3r i els de 4rt, ens vam reunir, tenim una noia que comença a plantejar el tema de l'anorexia, què passa quan un de vosaltres té anorexia? I el que fem es parlar-lo: ho diu, no ho diu.. ho reconeix, no ho reconeix...doncs com, en aquest capítol, què podem mostrar : que ho diu i que una amiga seva s'assabenta, sospita, ella li explica amb el compromís de que guardi el secret però no guarda el secret. I així de diferents temes, per exemple, un que surt en aquest capítol és el d'un noi i una noia que volen tenir les primeres relacions sexuals i la noia li diu: si no tens preservatiu jo no penso fer res el noi diu: això no és tant important, estem enamorats....Anem tractant temes, temes que els hi estan passant a vegades ens ha passat que anem a tractar aquest tema i diuen: Nico és que no estem en aquest moment per això, val, no esteu aquí...No intentem donar la moralina del que està bé o el que està malament sinó que plantegem el tema i el deixem bastant obert. És a dir, més que res que ens ha passat que

alguna escola o inclús, pares la utilitzen per parlar d'aquest tema amb els seus fills, si feu això que es veu: la noia que no ho fa sense preservatiu, què penseu, què faríeu o quants de vosaltres faríeu aquestes relacions sexuals sense tenir clar si hi ha preservatiu o no, per exemple, o qui de vosaltres.., què passa amb els secrets que us diuen i que no sabeu guardar què passa amb una noia que pot ser anorèxica o un noi que és diferent a nosaltres que li fan una mica de bullying, el respectem? Intentem buscar temes d'adolescents i mostrar la realitat. El barri on estem i el centre on estem determinats problemes no els tenim . Tampoc som un barri conflictiu ni una escola conflictiva fugim una mica de les històries molt conflictives perquè no és la realitat d'ells.. .. Diuen: sí ens partim aquí la cara d'hòstiesquantes vegades en aquest any us ha passat això ...no mai...aleshores ,de que estem parlant? Hem de parlar de com vosaltres resoleu els problemes, en altres llocs potser ho fan d'una altra forma però com ho feu vosaltres. La immensa majoria és com vosaltres ...d'això ja es parla molt, ja hi ha molts vídeos i material però hem de parlar de les coses quotidianes vostres.. Ens passa de tot, a vegades es barallen entre ells...jo ho vull deixar o no vull seguir...doncs el matem, com el fem desaparèixer de la sèrie. El que fem es plantegem seqüències molt curtes que es puguin rodar al migdia en mitja hora.

C: Perquè això ho feu fora

N: Sí, sí sempre ho fem al migdia. Fora de l'horari escolar, dos, tres dies a la setmana. La gent que està interessada en aquest tema o la gent que ha fet audiovisuals als Crèdits Variables i vol seguint fent coses, doncs, ho fa fora de l'horari escolar

C: I ara que dius això, a nivell organitzatiu, ara que no hi ha CV amb la LOE ho penseu ficar dins del currículum perquè clar tal com ho heu ara, està molt bé però clar sempre ha de ser gent voluntària....

N: Nosaltres les assignatures.... els Crèdits d'audiovisuals es mantenen.

C: El que passa que com a CV ja no existeix.

N: Com a optativa, és una optativa a 1r i 2n una optativa de televisió...

C: I a Batxillerat?

N: No fem Batxillerat.

C: Ah..no ho sabia..

N: I a 4rt d'ESO, jo faig la Informàtica. A Informàtica la plantegem... més que agafar un programari, que ja ho saben fer per que des de primària ja ho estan treballant, l'aspecte tècnic

C: L'aspecte tècnic ja el dominen...

N: Aleshores ara els he fet fer com treballar els vídeos. Per exemple, han de plantejar un vídeo en grups de dos d'un/dos minut, us presenteu, dieu que és el que us agrada, el que no us agrada, com va conèixer el vostre company, què no us agrada del vostre company i què és el que més us agrada del vostre company, tot això en minut , minut i mig. Heu de fer imatge en moviment,

col·locar fotografies i quant això està fet el següent que els ensenyem és a fer un DVD, i després imatge fixa... plantejem la informàtica com a projectes

C: Però els projectes són sempre fora de l'horari..

N: No, no, dins d'Informàtica han de fer un/dos projectes a l'any. El poden plantejar en format vídeo, radio, pàgina web o Power Point, poden escollir el mitjà, dins de la matèria d'informàtica, els que ho plantegen format vídeo, en aquest moment hi ha dos o tres grups, per exemple, ells estaven fent un vídeo explicant el hoquei i el voleibol, està fet en vídeo i dura 5 minuts. El que té de bo l'escola és que si els alumnes volen venir a treballar aquí, perquè tal professor els ha dit que han de fer alguna cosa de vídeo i ho han d'editar...poden venir a fer-ho. Venen aquí, estan sols, treballen, saben perfectament com funcionen els programes, com es treballa tot, jo no puc estar demanant als professors que facin vídeo, poden fer algun treball de vídeo com ara de Ciències que estan fent un. Pensa que nosaltres fem una producció de 15 vídeos anuals a la secundària, si un professor ha fet una pràctica de laboratori, o una sortida.. els alumnes filmen i en el 90% de les vegades qui ho edita és l'alumnat.

C: Com a recurs dins de l'aula no el teniu muntat?

N: No, dins de l'aula a l'assignatura d'Informàtica

C: Però no per exemple el d'anglès que vol fer....

N: Sí, sí, els d'anglès per exemple, estan fent expressió oral fent ara escenes de la vida quotidiana i ho filmen, després els professors comenten el nivell d'expressió, si està molt bé els alumnes ho editen.... El fet d'agafar càmeres per anar a filmar coses dins de les àrees es fa, per exemple el de ciències que diu..estic filmant i fent un seguiment d'aquest experiment de laboratori...Ara es presenta als concursos de recerca del barri, ell presenta quatre vídeos de recerques que ha fet al laboratori, que es pot presentar en word o PowerPoint, ell ho presenta en format vídeo.

C: La LOE com a competència bàsica ho contempla com a competència transversal, és a dir, d'utilització del llenguatge audiovisual a totes les matèries, en principi, el problema és com fer-ho...no està desenvolupat...

N: Els alumnes han de tenir una assignaturaJo puc dir a dos, tres o quatre alumnes que vinguin a fer un vídeo, si abans han fet un treball previ de llenguatge audiovisual el que no puc fer és dir: vosaltres que no sabeu res de llenguatge audiovisual munteu això...Però en canvi si saben muntar, com es construeix, saben com s'edita, saben que es un ritme, un raccord, no hi ha problema, jo puc estar treballant aquí i ells estar treballant tranquil·lament, és a dir, si els alumnes tenen aquest espai per fer-ho i un espai de confiança amb els alumnes, efectivament estan fent això apart de les tonteries d'adolescents que puguin fer, que això ho fan sempre, però saps que tens un material que t'ho respectaran, que no trencaran res, que son responsables i autosuficients en aquest sentit penso que aleshores a vegades ens passa que hi ha treballs que poden fer els alumnes i que moltes

vegades per por, per inseguretats no ho deixem..., una cosa que està molt bé en aquesta escola és que s'ha creat aquest espai jo puc treure un alumne o un professor que t'envia un alumne a fer un treball d'aquest tipus i com hi ha aquest espai no hi ha cap problema perquè si no clar, si no hi hagués aquest espai ho agafa el profe, el profe que va fins aquí de feina, estem fins a tope de tot i aleshores no es pot fer. Que l'entorn per facilitar tot això, tant a nivell de dotació econòmica de material, com a nivell de tenir els espais, com a nivell de tenir els especialistes i després una part important que els professors puguin dir sí, si jo aquest alumne el deixo sortir o si el necessites el pots agafar no passa res... és el que facilita que es pugui fer tot això. Si alguna d'aquestes coses falla... és una mica difícil...es poden fer coses,estic parlant com si tot hagués estat molt fàcil o...jo ja porto 25 anys fent audiovisuals i en aquesta escola porto 15 anys, es qüestió de convèncer al personal d'anant fent coses de que la gent vegi lo important i aleshores penso que tothom va a l'hora que hi hagi això tothom veu que és important i que els resultats són gratificants per a tots i que per tant hi ha aquest espai.

C.: Molt bé, continuem..

N. : Jo si vols que opinin els alumnes t'envio alumnes i que t'ho diguin ells

C. Quines avantatges i inconvenients hi veus?

N.: Avantatges? D'avantatges penso que hi ha una cosa que és important: el gust o la responsabilitat de fer una feina ben feta des d'un principi fins a un final. Això, sobretot i a més, coses de vídeo que hem fet amb ells, de concurs, no tant de si és un concurs o no, de sentir la satisfacció de dir hem fet un molt bon treball, ens ha sortit prou bé, o hem estat prou responsables com per tirar aquest treball endavant i penso que nosaltres hem fet alguns treballs que de veritat estan molt bé en aquest sentit i això penso que és molt important. Mira, jo sóc profe de tecnologia iestic segur que els expliques coses dels circuits elèctrics i d'aquí a dos anys igual no se'n recorden i si s'obliden, és igual, perquè tenen Internet o aniran a fer un Mòdul d'electricitat i ho sabran, però, per exemple, saber que l'any passat vam fer un treball, un estudi sobre els monos comparant-los amb els nens ...vam fer un vídeo que era quines semblances o diferències hi ha a nivell de joc, entre els nens petits fins als 5 anys i els primats, concretament els monos i els simis i segur que no s'obliden, perquè va ser un treball que va costar... com ens ho plantegem i tot això...doncs, ha estat molt bé..jo penso que aquests treballs, la forma de fer-ho ben fet i el gust de fer-ho ben fet és important. Després una altra cosa important és treballar en equip i sobre tot també treballar en equip en diferents cursos, moltes vegades tenim tendència a treballar això: a 1r, 2n...doncs, uns de 4rt estan treballant amb uns companys seus de 2n els estan ensenyant d'alguna manera o altra, o estant fent un treball conjunt, quan fem aquests projectes més grans normalment treballa tot l'equip de televisió podem tenir un alumne de 1r i un de 4rt treballant conjuntament i això penso que és un treball molt guapo que molt poques vegades es pot fer, a nivell d'escoles,

per problemes d'horaris i tal...inconvenients? que porta molt de temps...és molta feina ...molta gent no ho sap però quan els profes comencen diuen: si que és complicat això ...bé, complicat no és perquè és molt fàcil, les eines que fem servir són molt fàcils... però sí que és feina. Jo crec que és l'inconvenient més gran.

C: Sí, sí, l'inconvenient més gran...l'únic. Bé, això és un petit guió pots parlar del que vulguis, bé, com creus que el vídeo pot ajudar al currículum i a l'alumnat en general?

N: Jo penso, sobretot, a nivell de treballar altres formes de llenguatge. Ara per exemple estàvem fent aquest matí amb els alumnes de 2n: anem a escriure una frase, una frase molt curta, molt senzilla sense dir res als vostres companys heu de plasmar aquesta frase en vídeo i els vostres companys han de encertar la frase. Si l'encerten sense que us preguntin gaires coses, vol dir que el llenguatge ha estat ben construït, si us pregunten moltes coses, vol dir que el llenguatge no ha estat ben construït i llavors els faig la comparació: **veieu com quan parlem i escrivim ens entenem bastant bé perquè és un llenguatge que fem servir habitualment i per tant no tenim cap dificultat però plasmar el mateix, la mateixa història, plasmar-la en imatges és difícil perquè a vegades l'espectador és perd, comencen: no.. és que aquí hi ha** això, perquè aquí faltava noséqué o perquè aquí passa això jo els hi dic: a veure tu quan vas a veure una pel·lícula no tens al director assentat al costat que et va dient escolti és que aquí passa això...no els deixo parlar està prohibit parlar després podeu fer els comentaris que vulgueu però mentre s'està donant el debat en el que estan opinant els companys, vale? Aquest matí ens ha passat que dos ho han encertat i un.. sí l'amistat, problemes.. però sí m'esteu donant temes però vull que em poseu la frase que ells han escrit en un paper i han estat incapaços. I per què, perquè està mal construït és a dir, hi ha els lapsus que a nivell de continuïtat, l'espectador es perd. Jo penso que ells puguin arribar a construir el seu propi llenguatge i puguin fer les seves pròpies experiències de dir com faig això escrit a plasmar-ho en audiovisuals, per exemple, els de 4rt els hi deia en el treball que esteu fent està prohibit el "busto parlante" si el vídeo dura un minut més de 20 segons amb la persona, vosaltres parlant no us deixaré, la resta podeu aprofitar l'àudio però no podeu aprofitar la imatge es a dir heu de reforçar en imatges, en fotografies, en youtube en fotos fixes allò que esteu dient sinó és la paraula hi ha una part que vosaltres heu de seguir a l'àudio si voleu però s'ha de veure en imatges.

C: I tot això dins del CV?

N: Crèdit variable, Informàtica depèn de les coses que anem fent.. penso que és una forma de treballar el llenguatge d'una forma diferent a través del currículum després... hi ha molta gent que s'està plantejant cada vegada més que es volen dedicar a audiovisuals, periodisme coses d'aquestes...

C: **Es que és molt motivador...**

N: És molt motivador....després bé,... la realitat que si les notes són molt altes...i hi ha la part de frustració però...bueno... per tothom mes o menys sempre es busquen solucions com pugui ser en aquest sentit.

C: Caldria potenciar l'ús del vídeo als centres educatius? Tu que en penses?

N: Jo penso que sí. El tema és difícil, penso que sempre que s'ha treballat aquest tema sempre ha estat a partir de la voluntat dels professors, perquè jo conec molts, bé al final ens coneixem tots, en aquest sentit fora de l'horari escolar, fora per projectes encara que el tema estigui plantejat dins d'una àrea concreta i una temàtica concreta però després quan es desenvolupa o dediquis ics hores dins de la classe després com això porta molt de temps quan et dediques a fer-ho és sempre als migdies, fora d'horari, els dissabtes, etc,etc,etc. Aleshores, ara amb la incorporació de la informàtica sí que es cert que han incorporat el vídeo, hi ha una unitat de vídeo, ja era hora en aquest sentit ,però es que jo penso que hauria d'existir l'assignatura o l'àrea de comunicació audiovisual això que ara diu la Comunitat Europea que ho volen començar a qüestionar perquè sinó el que està passant és que tots aquests temes de TIC i vídeo ho estan passant als de Tecnologia com si fos una matèria de Tecnologia/Electricitat i dius... es que ..a veure són coses diferents, d'acord que són tecnologies però hi ha una part de llenguatge que s'ha de treballar si ho treballes dins del llenguatge del que es purament llenguatge, passa això que és un llenguatge que si pensem en llegir i escriure dediquem un fotimer d'hores en canvi per llegir a aprendre audiovisuals, a llegir la imatge només dediquem com a molt una o dues unitats i de tant en tant, per tant sí que penso que hauria d'existir el tema de la comunicació en tots els àmbits, per exemple abans que tenia els d'informàtica. Jo els d'informàtica els hi dic, amb un programa d'edició, ara que anem de convivències cinc dies a Itàlia de viatge de final de curs, heu d'elaborar un dossier de quines coses veurem en aquest viatge què visitarem, més que res no fiquen cinquanta mil rotllos perquè sou els primers que no ho llegiu però jo si , per exemple me'n vaig a Roma i visito La Fontana di Trevi, cinc o sis línies sobre que es la FT o que trobaré a la FT o si me'n vaig a veure el Coliseu, què trobaré, què és. Hi ha alumnes que ho han fet molt bé però tots han tingut problemes i penso que han treballat bé, no? però m'han entregat un treball que de la ciutat de Roma m'omplen un full sencer i els dic a mi si la ciutat de Roma te 50.000 habitants o si està latitud... no m'importa no és el que m'heu de comunicar... penseu que el dossier és per vosaltres i a vosaltres no us importa...necessiteu una informació molt escueta molt clara i molt dirigida perquè feu pim pam i trobeu el que us interessa. Però qui es llegirà aquest totxo d'un full sencer sobre la ciutat de Roma? No el llegiríeu ni vosaltres. I alguns em van dir Nico si que hem treballat, no estic dubtant de que heu treballat, es cert que heu treballat, però no sabeu seleccionar bé la informació, el treball que heu fet amb la informació no em serveix de res . Aleshores, això com història final, he fet un dossier d'informació? Sí, has fet un dossier, però

d'informació?.....no, perquè t'ho emportes i tu mateix t'ho llegeixes i dius...quin rotllo i ho deixes. Penso que, saber seleccionar, buscar informació, saber interpretar la informació... sinó què fan?: “recorta y pega” és a dir és un punt que sembla ser que tots anirem dirigits cap aquí perquè cada vegada hi ha més informació i estem creant alumnes que l'únic que els estem ensenyant és a “recorta y pega”. I dius bé, si... això és wikipedia , per això ja tinc la wikipedia, no fa falta que m'ho facis tu, ja hi puc entrar-hi, és a dir, d'aquesta informació, a quin públic va dirigit i què és la informació que a vosaltres us interessa, perquè és per a vosaltres, si fos un dossier per a mi, potser demanaria unes altres coses però és per a vosaltres i ..costa,eh, costa... per això el tema de la comunicació audiovisual hauria de ser una assignatura apart perquè això es reflexa en moltes àrees, la forma de saber transcriure la informació afecta a tot...

C: Ja saps que els de “Aulamèdia” estan fent una campanya...

N: Sí, sí els conec, estan fent una campanya...però bé és un tema que costa...el departament i això ... no ho sé...no acaba de.. no sé si per problemes....

C: No estan molt posats pel que m'han dit els d'Aulamèdia..

N: No, no estant posats....

C: No tenen un interlocutor vàlid, pel que acabo de parlar amb ells fa poc

N: Jo coneixia als de la Generalitat, que estan treballant amb això...però sembla que em tirat una mica enrera perquè ara amb el Youtube en el que els alumnes poden penjar els seus propis continguts “pa lo bueno y pa lo malo” perquè a vegades hi ha continguts que dius: a veure tio aquí t'has passat bastant.. o no, escolta aquest contingut està molt bé... És a dir, aquesta facilitat que tenen...penso que s'ha de fer més incidència avui dia en què és el llenguatge comunicatiu: que es penja que no es penja...a més, és una eina que cada cop és més fàcil, afortunadament... editar ho podia fer poquíssima gent però avui en dia editar... inclús hi ha programes de la Web 2.0 que s'edita en la pròpia web no fa falta...un vídeo senzillet es pot editar tranquil·lament amb aquest programa. Ara que et digués: hem estat lluitant durant molts anys per tot aquest tema, tota la història digital ha ajudat a que això tirés endavant, perquè abans quan era analògic era molt complicat però els ordinadors comencen a fer tot això...

C: A més ara no necessites ni càmera de vídeo...,el mòbil ..

N: Les càmeres de fotos, la web, la webcam ara que cada cop estan sortint més i més portals d'això és quan ara resulta que estan tots més perduts que mai.

C: És cert. És una llàstima.

N: És una llàstima de veritat. Però bueno ...és “lo que hi ha” De quins equips disposem?

Doncs, disposem de 6/7 càmeres de vídeo, totes guanyades en concursos.

C: Deuen ser semi-professionals?

N: No, no. Totes les càmeres que tenim són de concursos de premis, apart de que l'escola ha fet una aportació econòmica forta que ha estat pels equips d'edició amb els Mac. Per què tenim aquesta plataforma? Perquè és la més fàcil, jo ho sento molt, però és a dir...

C. Tu ets pro Mac...

N: Sí jo soc pro Mac. Sí, perquè primer, és molt intuïtiu, és molt fàcil, els alumnes ho aprenen de seguida però a més, una vegada tens el vídeo fet, es pot convertir en podcast, es pot convertir en pàgina web i tot ho fa automàticament el programa i aleshores la interacció d'una cosa amb l'altra... jo em trobo l'alumne que fa el vídeo, ell el comprimeix, ho porta a la pàgina web, ho fa a la pàgina web ho dissenya i ho penja automàticament i fa tot el procés de dalt a baix i això ho permeten aquests ordinadors que són molt fàcils d'utilitzar. Jo dic és per tontos ...i a més de cara als profes ..ja estem una mica cansats de fer cursets...i els dius tu saps fer anar aquest programa? doncs aquest funciona igual perquè té el mateix menú, com tots els programes s'assemblen molt, és el mateix, pràcticament a la que veus la simbologia ja dius: a sí, això és per fer això o això altre...

C: Moltes gràcies Nico.

ANNEX 3: Entrevista a alumnat de la Institució Montserrat

TRANSCRIPCIÓ DE LA ENTREVISTA A 3 ALUMNES DE TERCER D'ESO, MEMBRES DE L'EQUIP DE TELEVISIÓ DE LA INSTITUCIÓ MONTSERRAT realitzada el dia 17 març 2009.

C: De quin curs ets tu?

Alumne A: De tercer d'ESO. Jo crec que televisió, apart d'ensenyar això de periodisme també ens ensenya a cooperar amb els companys, ja sigui editant o gravant les coses, les escenes i tot això... entre nosaltres, el companyerisme....hi ha molt bon rotllo també entre nosaltres, està bé tenir un bon equip

C: Què és el que més t'agrada?

A: El que més m'agrada? Quan alguna escena no surt bé o coses d'aquestes, tomes falses perquè fan bromes i a vegades t'entrebanques les paraules que has dit i està molt bé això.

Alumna B: Jo crec que si fos així per passar-ho bé o tal no ho faríem tant, no tindriem un canal, és més com un compromís de venir cada dilluns i dijous aquí, a que tot funcioni perquè som un grup, no? i si uns editen els altres graven, el material.. ens hem d'encarregar tots perquè sinó no funcionaria

C: Ets de 3r d'ESO? I a tu què és el que més t'agrada, bé ja ho has dit però....?

B: No sé, jo vinc per exemple amb amigues i sempre a l'hora de gravar i després editar com tot el treball que has fet, saps?

C: Us agrada veure-ho després?

B: Clar, des de que t'inventes el guió, a les coses que graves, a fer-ho i després veure-ho editar-ho i després que estàs a casa i ho mires i queda tot muntat, això, t'omple .

C: Molt bé, moltes gràcies.

C: Quan vulguis...

Alumne C: Bàsicament a mi el que m'agrada més d'audiovisuals, doncs, és gravar és curiós i bueno...tot el que és així de so ja no m'agrada tant i editar també està bé perquè més que res doncs, les escenes.. algunes són divertides de fallos dels actors i has de muntar-ho, però a vegades, és molt difícil perquè depèn de com, no s'ha gravat bé i has de tindre molta imaginació per ajuntar-ho, però bueno...està bé i mira ... si puc em voldria dedicar.

C: Molt bé, moltes gràcies.

ANNEX 4: Entrevista a en Manel Rego (IES J. Rubió i Ors)

ENTREVISTA MANEL REGO PROFESOR DE del IES J. Rubió Ors on desenvolupa el projecte: "Fem Cinema", a l'Aula Oberta del centre, curs 2008-09.

¿Cómo va el proyecto FOOD 4U? Bien, estamos en el proceso del atrezzo y disfraces, parece que vamos hacer una superproducción de 45 segundos...Que estrés. Tengo pendiente hablar con el ayuntamiento para que me ayuden en el rodaje.

1.- *¿Cómo crees que el video puede ayudar a alumnos con dificultades, en este caso del "aula oberta"?*

Pienso que los alumnos del Aula Oberta **necesitan un cambio de método, un ritmo distinto, aumentar su autoestima, adquirir constancia, trabajar en equipo para saber escuchar y transmitir sus ideas, tomar decisiones...y, trabajar con video lo permite.**

Pienso que nuestros alumnos del Aula Oberta no son conductuales sino con elevados e históricos problemas de aprendizaje y de personalidad. Básicamente han de adquirir confianza en si mismos.

2.- *Qué tipo de proyectos de video crees que son más adecuados para trabajar en el Aula Oberta?*

Proyectos pautados y con un objetivo claro. Duración del proyecto: guión, ensayos, rodaje y edición menos de 15h. Se ha de evitar la dispersión que llevaría al desánimo. Este tipo de alumnos necesitan visualizar su trabajo durante todo el proceso y de forma continua ser incentivados.

El curso pasado intente rodar un corto de un tema elegido por ellos y el resultado fue un poco caótico. Este curso nos hemos centrado en spots publicitarios y participamos en el Food 4u, con un hilo conductor totalmente acotado. Por ahora los resultados son esperanzadores.

3.- *¿Qué objetivos se persiguen (son capaces de trabajar en grupo, de expresar y respetar sus ideas y las de los otros...?)*

4.- *¿Que aprenden los alumnos, qué les aporta?*

Te paso la programación del proyecto allí encontrarás la respuesta a estas dos preguntas.

5.- *¿Cuál es tu opinión?*

Trabajar con video motiva a los alumnos y también al profesor(al menos a mí). En 3r de ESO ya hace dos años que realizan un debate medioambiental por grupos grabado en video. Ellos lo preparan, lo graban y lo editan. Consiguiendo todos los objetivos previstos.

Los alumnos del Aula Oberta suelen ser muy apáticos, trabajar con **video les engancha y te permite alcanzar algunos objetivos de etapa y algunas competencias básicas.**

Por otro lado, hay que tener en cuenta que el profesor ha de tener conocimientos de informática. Es muy interesante que los cortos, spots... se cuelguen en un blog del grupo para que los alumnos tengan acceso a su trabajo y lo enseñen a sus amigos, familia...

De los objetivos de etapa propuestos en la programación sólo consiguen:

1. Formar-se una imatge ajustada d'ell mateix, de les pròpies característiques i possibilitats, per a desenvolupar un nivell d'autoestima que permeti encarrilar d'una manera autònoma i equilibrada la

pròpia activitat; valorar l'esforç i la superació de les dificultats, i contribuir al benestar personal i col·lectiu.

2. Relacionar-se amb altres persones i participar en activitats de grup, adoptant actituds de flexibilitat, solidaritat, interès i tolerància, per superar inhibicions i prejudicis i rebutjar tot tipus de discriminacions per raons d'edat, de raça, de sexe i de diferències de caràcter físic, psíquic, social i altres característiques personals.
3. Comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat, en llengua catalana i castellana i, si s'escau, en aranès i també, almenys, en una llengua estrangera, fent-los servir per comunicar-se i per organitzar els propis pensaments, i reflexionar sobre els processos implicats en l'ús del llenguatge.
4. Interpretar i produir missatges amb propietat, autonomia i creativitat, utilitzant codis artístics, científics i tècnics, articulant-los a fi d'enriquir les pròpies possibilitats de comunicació i reflexionar sobre els processos implicats en el seu ús.

Parecen pocos, pero dadas las características del alumnado es un comienzo.

6.- ¿Cuál es la opinión de los alumnos?

Para desarrollar el "Pla de millora de centre", se tendrá que hacer una encuesta a los alumnos del Aula Oberta. Cuando la tenga te la paso. La encuesta la preparo yo.

En principio, te adelanto que les apasiona trabajar con video.